РІВНЕ ГРОМАДСЬКА АСАМБЛЕЯ

THE CONGRESS LE CONGRÈS

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

ЗВІТ
ГРОМАДСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ РІВНЕНСЬКОЇ ГРОМАДИ

на тему

«Як зробити нашу громаду місцем, де молодь хоче залишатися та будувати своє майбутнє?»

28 березня – 26 квітня 2026 року

Громадська Асамблея в Рівненській громаді реалізована завдяки комплексній експертно-методологічній та фінансовій підтримці проєкту Ради Європи «Посилення багаторівневого врядування та місцевої демократії для підтримки відновлення України», що реалізується Центром експертизи багаторівневого врядування при Конгресі місцевих та регіональних влад Ради Європи в рамках Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова».

Офіс Ради Європи в Україні висловлює щиру подяку Рівненській міській територіальній громаді за підтримку та сприяння в організації та проведенні Громадської Асамблеї.

Особлива подяка – секретарю Рівненської міської ради, в.о. міського голови пану **Віктору Шакирзяну,** начальнику Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій Рівненської міської ради **Володимиру Муляру** та начальнику відділу комунікацій Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій Департаменту економічного розвитку Рівненської міської ради **Володимиру Гребьонкіну** за їхню віддану працю та зусилля в процесі організації Громадської Асамблеї.

Глибока вдячність – експертам та експерткам, спікерам і спікеркам, фасилітаторкам, волонтерам та волонтеркам, які брали активну участь у процесі, за їхній внесок та професіоналізм.

Звіт підготували: Наталія Малиновська, Дарина Соколова, Лілія Апостолова.

Документ розроблено у рамках Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова» в межах проєкту «Посилення багаторівневого врядування та місцевої демократії для підтримки відновлення України», що реалізується Центром експертизи багаторівневого врядування при Конгресі місцевих та регіональних влад Ради Європи.

Погляди, викладені в цьому документі, є відповідальністю його авторів і можуть не співпадати з офіційною політикою Ради Європи.

Контакт: congress.ukraine@coe.int

© Рада Європи, 2026

THE CONGRESS
LE CONGRÈS

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

ЗМІСТ

1. Про Громадську Асамблею..... 5
1.1. Що таке деліберативна демократія?..... 5
1.2. Громадська Асамблея як інструмент взаємодії влади і громади..... 5

2. Підготовка та планування Громадської Асамблеї в Рівненській громаді..... 7
2.1. Вибір теми та формування мандату Асамблеї..... 7
2.2. Аналіз молодіжної політики та потреб молоді Рівненської громади..... 9
2.3. Демографічний профіль громади та підготовка до відбору учасників..... 11
2.4. Інформаційна кампанія та реєстрація..... 15
2.5. Наглядовий комітет: забезпечення прозорості та неупередженості процесу..... 19
2.6. Відбір учасників та учасниць..... 20

3. Проведення Громадської Асамблеї в Рівненській громаді..... 23
3.1. Методологія та логіка побудови програм сесій..... 23
3.2. Роль експертів, фасилітаторів та зацікавлених сторін..... 23
3.3. Від ознайомлення з темою до напрацювання рекомендацій: три сесії Асамблеї..... 24
3.4. Зворотний зв'язок учасників та адаптація програм сесій..... 26
3.5. Що виявила Асамблея: проблеми, причини та бачення змін..... 27

4. Результати Громадської Асамблеї в Рівненській громаді..... 31
4.1. Від 27 до 20 рекомендацій: як формувався фінальний пакет пропозицій..... 31
4.2. Рекомендації Громадської Асамблеї..... 36
4.3. Аналіз рекомендацій: ключові напрями та очікуваний вплив..... 39
4.4. Цифровізація та інформування як наскрізна тема рекомендацій..... 51
4.5. Від рекомендацій до впровадження: роль місцевої влади..... 53

5. Висновки..... 55
5.1. Громадська Асамблея в Рівненській громаді у цифрах..... 55
5.2. Відгуки учасників та учасниць..... 57
5.3. Висновки та уроки для майбутніх Асамблей..... 58
5.4. Подальші кроки та моніторинг виконання рекомендацій..... 59

Крок за кроком: шлях Громадської Асамблеї

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

Формування репрезентативного для Рівненської громади складу Громадської Асамблеї

- Демографічний аналіз громади
- Широка інформаційна кампанія
- Розповсюдження 5000 листів-запрошень
- Реєстрація потенційних учасників та учасниць
- Відбір 45 учасників шляхом жеребкування за такими критеріями як: вік, стать, місце проживання, рівень освіти, статус ВПО

Форум зацікавлених сторін

- 42 представники й представниці молодіжного середовища громади
- Які чинники впливають на рішення молоді залишатися або виїжджати з громади?
- Яку ключову інформацію необхідно надати учасникам майбутньої Асамблеї для формування обґрунтованих рекомендацій для місцевої влади?

ВПРОВАДЖЕННЯ

28-29 березня

Сесія 1

Учасники самостійно сформулювали проблеми й причини

Із 7 запропонованих організаторами тем виникло 7 системних проблем – так, як їх бачать учасники та учасниці, без підказок.

- Ознайомлення з молодіжною політикою в громаді
- Панельна дискусія «Рівне – залишатися чи їхати?»
- «Світове кафе» з 7 галузевими експертами та експертками

→ Учасники сформулювали ключові проблеми та причини відтоку молоді

4-5 квітня

Сесія 2

Практичний досвід – у відповідь на запити учасників

Кожен запрошений практик відповідав на конкретне питання, яке виникло після першого вікенду.

- 7 кейсів з реальних громад і організацій
- Пріоритизація: голосування за 30 цілей (наліпками)
- Генерація рекомендацій по столах
- Перше голосування: підтримую / нейтрально / проти

→ Учасники сформували: 27 попередніх рекомендацій

25-26 квітня

Сесія 3

Діалог з владою: що вже є, що нове, що реалістично

- «Світове кафе» з 7 представниками міської ради
- Учасники об'єднали схожі рекомендації
- Фінальне голосування (бюлетень, шкала 1–5)

→ Учасники доопрацювали і об'єднали: 27 → 20 рекомендацій, всі прийняті з підтримкою 63–94%

РЕЗУЛЬТАТ

20 рекомендацій передаються міській раді

Усі 20 рекомендацій, які напрацювали та підтримали учасники та учасниці, передаються Рівненській міській раді для публічного розгляду й прийняття рішень

- Звіт передається Рівненській міській раді
- Міська рада надає публічну відповідь
- Розробляється План дій з впровадження рекомендацій з термінами та відповідальними

1. ПРО ГРОМАДСЬКУ АСАМБЛЕЮ

1.1. Що таке деліберативна демократія?

Сучасні демократичні суспільства дедалі частіше стикаються з викликами, які неможливо ефективно вирішити лише шляхом традиційних механізмів представницької демократії. Складність суспільних проблем, необхідність врахування різних інтересів та очікувань громадян, а також потреба у зміцненні довіри між владою та суспільством сприяли розвитку нових підходів до прийняття рішень. І деліберативна демократія є одним із таких підходів.

Деліберативна демократія ґрунтується на принципі змістовного та аргументованого обговорення суспільно важливих питань. На відміну від традиційних форм участі, де громадяни переважно висловлюють підтримку або незгоду з уже сформованими рішеннями, деліберативні процеси передбачають спільне вивчення проблеми, ознайомлення з різними точками зору, обмін аргументами та пошук рішень, які враховують інтереси широкого кола людей.

Центральною ідеєю деліберативної демократії є переконання, що якість рішень покращується тоді, коли громадяни мають можливість отримати достовірну інформацію, поставити запитання експертам, обговорити проблему та сформувати власну позицію на основі фактів і аргументів. Такий підхід сприяє більш усвідомленій участі в процесах прийняття рішень та формуванню рішень, які мають вищий рівень суспільної підтримки.

Протягом останніх десятиліть деліберативні механізми активно застосовуються в багатьох країнах світу та Європи.

Для України деліберативні інструменти набувають особливого значення в умовах децентралізації, відновлення громад та посилення ролі місцевого самоврядування. Вони створюють додаткові можливості для залучення жителів до вироблення рішень щодо розвитку своїх громад та сприяють формуванню культури відповідального діалогу між владою і громадянами.

1.2. Громадська Асамблея як інструмент взаємодії влади і громади

Одним із найбільш відомих і поширених інструментів деліберативної демократії є Громадська Асамблея. Це структурований процес залучення громадян до розгляду конкретного суспільно важливого питання та напрацювання рекомендацій для органів влади.

- *У різних країнах світу Громадські Асамблеї та інші форми деліберативної демократії використовувалися для обговорення питань кліматичної політики, конституційних реформ, розвитку міст, охорони здоров'я, освіти та інших сфер суспільного життя. Успішний міжнародний досвід демонструє, що залучення громадян до змістовного діалогу дозволяє не лише знаходити якісні рішення, але й зміцнювати довіру до демократичних інститутів.*

Особливістю Громадської Асамблеї є принцип випадкового відбору учасників та учасниць. Серед охочих жителів та жительок громади (зареєстрованих до участі) шляхом жеребкування за спеціальною методологією обирають 45-50 осіб (до 100 у випадку національної Асамблеї), які відображають основні соціально-демографічні характеристики

населення: стать, вік, рівень освіти, місце проживання тощо. Такий підхід дозволяє забезпечити різноманітність досвіду, поглядів та життєвих обставин учасників, а також створює умови для представлення голосів різних груп населення.

Робота Асамблеї зазвичай відбувається протягом 2-3 сесій по два дні (субота і неділя). Спочатку учасники та учасниці знайомляться з темою й отримують усю необхідну інформацію від експертів і зацікавлених сторін. Далі в малих групах за допомогою професійних фасилітаторів вони аналізують проблеми, обговорюють можливі варіанти їх вирішення та формують власні пропозиції. **Завершальним етапом є напрацювання рекомендацій, які передаються органам влади для подальшого розгляду та реагування.**

Важливою перевагою Громадської Асамблеї є поєднання громадянського досвіду та експертних знань. Учасники та учасниці ухвалюють рішення не лише на основі власних переконань, а й після ознайомлення з різними поглядами, фактами та експертною інформацією. Саме тому рекомендації, напрацьовані в межах таких процесів, часто відзначаються практичністю, збалансованістю та орієнтацією на довгостроковий результат.

➢ *Для органів місцевого самоврядування Громадська Асамблея є ефективним інструментом залучення жителів та жительок до вироблення політик і рішень, що впливають на розвиток громади. Для громадян – це можливість безпосередньо долучитися до вирішення важливих місцевих питань, бути почутими та впливати на процес ухвалення рішень.*

Саме з метою посилення взаємодії між місцевою владою та жителями, а також залучення громадян до напрацювання рішень щодо майбутнього громади, у 2026 році в Рівненській міській територіальній громаді за комплексної експертно-методологічної та фінансової підтримки проєкту Ради Європи відбулася Громадська Асамблея на тему: **«Як зробити Рівненську громаду місцем, де молодь хоче жити та будувати своє майбутнє?».**

2. ПІДГОТОВКА ТА ПЛАНУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ У РІВНЕНСЬКІЙ ГРОМАДІ

2.1. Вибір теми та формування мандату Асамблеї

Організація Громадської Асамблеї в Рівненській громаді стала комплексним процесом, який тривав понад шість місяців. Для дизайну та супроводу всіх його етапів – від підготовки до проведення сесій – проєкт Ради Європи залучив міжнародних експертів із **Європейської федерації з інновацій у демократії (FIDE)**, які мають значний досвід організації Громадських Асамблей. За методологічний дизайн Асамблеї відповідала національна консультантка проєкту Ради Європи, кандидатка політичних наук **Наталія Малиновська**. Вона забезпечувала дотримання методології деліберативного процесу, розробляла детальну програму кожної сесії та відповідала за формування навчальної складової.

Важливим етапом підготовки Громадської Асамблеї стало підписання **Меморандуму про взаєморозуміння** між Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи та Рівненською міською радою. Меморандум закріпив партнерство сторін щодо планування та проведення Громадської Асамблеї відповідно до принципів прозорості, інклюзивності та широкої громадської участі. Конгрес Ради Європи зобов'язався надати експертну, методологічну та фінансову підтримку Рівненській міській раді в підготовці, організації та реалізації Громадської Асамблеї. Рівненська міська рада в свою чергу взяла на себе зобов'язання забезпечити проведення Громадської Асамблеї та розглянути напрацьовані рекомендації, визначивши найбільш доцільні шляхи їхнього втілення у конкретні політики.

Документ був підписаний 28 жовтня 2025 року під час 49-ї сесії Конгресу секретарем Рівненської міської ради, виконувачем обов'язків міського голови **Віктором Шакирзяном** та Генеральним секретарем Конгресу **Матьє Морі**.

Тема Громадської Асамблеї Рівненської громади була обрана невипадково. У 2024–2025 роках, у межах розроблення **Стратегії розвитку Рівненської міської територіальної громади** за підтримки проєкту Ради Європи «Зміцнення стійкості демократичних процесів через громадську участь під час війни та в післявоєнний період», було проведено опитування жителів і жительок щодо найактуальніших викликів розвитку громади.

Серед пріоритетних тем респонденти найчастіше називали підтримку молоді, створення можливостей для її працевлаштування, самореалізації та розвитку підприємницьких ініціатив. Найбільш актуальними, на їхню думку, були питання зайнятості молоді в громаді та створення умов для започаткування власної справи.

Саме ці два напрями були запропоновані Рівненською міською радою для подальшого обговорення з національними та міжнародними експертами з метою визначення теми Громадської Асамблеї. За результатами консультацій було обрано тему, присвячену майбутньому молоді в громаді. Її актуальність виходить далеко за межі Рівненської громади, адже створення умов, за яких молоді люди прагнуть залишатися, жити й розвиватися у своїй громаді, є спільним викликом для багатьох громад України та інших європейських країн.

Форум зацікавлених сторін

Для фіналізації теми, уточнення проблематики та визначення ключових питань майбутньої Громадської Асамблеї 18 листопада 2025 року відбувся **Форум зацікавлених сторін**. Його метою було перевірити робочі гіпотези щодо чинників, що впливають на рішення молодих людей залишатися в громаді або виїжджати з неї, а також зібрати пропозиції для підготовки інформаційних матеріалів і програми роботи Асамблеї.

У Форумі взяли участь **42 представники й представниці** молодіжного середовища Рівненської громади: члени Молодіжної ради, студентських та учнівських рад, молодіжних громадських організацій, молодіжні працівники, а також представники установ, що працюють із молоддю. Робота проходила у форматі «Світового кафе» під модерацією консультантки проєкту Ради Європи.

За результатами Форуму було визначено пріоритетні напрями для подальшої роботи Громадської Асамблеї. Серед них – підвищення привабливості громади для життя та самореалізації молоді, розвиток освітніх і професійних можливостей, покращення доступу до інформації, розширення можливостей молоді брати участь у прийнятті рішень, а також посилення комунікації між молоддю та місцевою владою. Саме ці напрями були враховані під час формування інформаційного пакета, добору експертів і розробки програми сесій Громадської Асамблеї.

Форум став важливим етапом підготовки Громадської Асамблеї, оскільки допоміг у подальшому формуванні порядку денного майбутніх обговорень і підтвердив актуальність теми, винесеної на розгляд учасників та учасниць.

2.2. Аналіз молодіжної політики та потреб молоді Рівненської громади

Для підготовки сесій Громадської Асамблеї консультант проєкту Ради Європи **Захарій Ткачук** провів комплексний аналіз становища молоді в Рівненській громаді, охопивши її демографічний профіль, стан реалізації молодіжної політики, наявну інфраструктуру та можливості для участі молоді в житті громади. Результати аналізу стали основою для формування робочих гіпотез, визначення тематичних напрямів роботи та добору експертів.

Водночас під час збору інформації були виявлені системні прогалини у доступності актуальних даних про молодь на місцевому рівні. У подальшому цю проблему відзначили й учасники Асамблеї, відобразивши її у своїх рекомендаціях.

Збір інформації та виклики

Для підготовки аналізу використовувалися дані з різних джерел, зокрема відкриті статистичні дані національного та місцевого рівнів, стратегічні й програмні документи громади, звіти структурних підрозділів Рівненської міської ради, а також відповіді на офіційні запити, направлені до профільних управлінь.

Основними джерелами інформації стали:

- відповіді на запити до Управління освіти та Управління у справах молоді та спорту виконавчого комітету Рівненської міської ради;
- інтерв'ю з начальником Управління у справах молоді та спорту;
- презентаційні матеріали щодо стану реалізації молодіжної політики в громаді;
- Програма підтримки молоді Рівненської міської територіальної громади на 2022–2026 роки;
- інформація про діяльність Молодіжної ради;
- Стратегія розвитку Рівненської міської територіальної громади до 2027 року.

Не отримано або відсутня така інформація про молодь у громаді:

- чисельність молоді за окремими віковими категоріями (14–35 років), у тому числі тих, хто навчається у закладах вищої та професійної освіти;
- дані про заклади вищої освіти за межами громади, які обирають для вступу випускники шкіл Рівного та Квасилова;
- розподіл молоді за мікрорайонами громади;
- рівень забезпечення потреб молоді в позашкільній освіті й охоплення відповідними послугами;
- кількість молодих людей, зареєстрованих як безробітні;
- кількість молодих людей, які отримали грант «Власна справа» через службу зайнятості;
- кількість молоді, яка проходить військову службу або має статус ветерана;
- цілісна карта суб'єктів молодіжної політики громади, включно зі структурними підрозділами, комунальними закладами, консультативно-дорадчими органами та іншими інституціями;
- інформація про пріоритети молодіжної політики громади в 2021–2025 роках та обсяги бюджетного фінансування цього напряму;
- кількість молодіжних і публічних просторів для молоді та критерії їх віднесення до таких;
- результати комплексного дослідження потреб, очікувань і мотивацій молоді громади.

Ключові виклики під час збору та аналізу інформації

Процес збору даних виявив низку системних викликів, які ускладнюють формування та реалізацію молодіжної політики в Рівненській громаді.

- По-перше, дані про молодь зберігаються в різних структурних підрозділах та установах і не інтегровані в єдину систему. Як наслідок, відсутнє «єдине вікно» для отримання цілісного демографічного та соціального профілю молоді громади.
- По-друге, у громаді відсутній регулярний механізм моніторингу потреб, очікувань та настроїв молодих людей. Це обмежує можливості для прийняття рішень на основі даних і ускладнює оцінку ефективності заходів молодіжної політики.
- По-третє, відповідальність за збір та аналіз інформації розподілена між різними структурними підрозділами. Кожен із них працює у межах власних повноважень і збирає дані лише у своїй сфері діяльності, що ускладнює формування комплексного бачення становища молоді в громаді.
- Окремим викликом є доступність даних про молодь, яка навчається у закладах вищої та професійної освіти. Управління освіти виконавчого комітету міської ради зосереджене переважно на закладах дошкільної та загальної середньої освіти, які перебувають у сфері його управління. Водночас заклади вищої та професійної освіти, хоча й розташовані на території громади, не підпорядковуються органам місцевого самоврядування. У результаті інформація про студентську молодь та освітні траєкторії випускників не збирається системно попри те, що саме вибір місця навчання часто впливає на подальші міграційні рішення молодих людей.

Відсутність комплексного дослідження потреб молоді є не лише інформаційною чи методологічною прогалиною. Вона створює ризик того, що окремі заходи та програми можуть не повною мірою відповідати реальним потребам цільової аудиторії. Варто зауважити, що учасники Громадської Асамблеї включили до переліку фінальних рекомендацій проведення регулярних досліджень потреб молоді (рекомендація №14) та створення Центру дослідження потреб громади (рекомендація №19).

Стан молодіжної політики в Рівненській громаді

Проведений аналіз дозволив виокремити низку ключових спостережень, які стали підґрунтям для подальших обговорень під час Громадської Асамблеї.

Ключові виклики молодіжної політики

Інституційна спроможність	• Замалий штат управління для масштабу завдань. • Відсутній аналітик і менеджер програм. • Немає системи моніторингу результатів молодіжної політики.
Фінансування	• Модель «утримання» замість «результатів». • Відсутні довгострокові програми розвитку молодіжної політики. • Грантова залежність громадських організацій ставить під питання сталість їхньої діяльності.
Інфраструктура	• Підліткові клуби мають застарілий формат роботи та не відповідають потребам молоді віком 14–35 років. • Немає повноцінного молодіжного центру, який покриває потреби молоді 14-25 років у якісному та кількісному вимірі. • Відсутня мережа сучасних просторів у форматі коворкінгів, хабів, молодіжних просторів.
Участь молоді	• Молодіжна рада має обмежений вплив на реальні рішення. • Інтереси молоді представлені фрагментовано та немає єдиного підходу до залучення різних груп. • Студенти закладів вищої та професійної освіти недостатньо інтегровані в життя громади. • Громадські організації не є рівноправними партнерами у формуванні молодіжної політики.

Рівненська міська територіальна громада має значний потенціал для розвитку молодіжної політики, що ґрунтується на розвиненому освітньому середовищі, активності молодих людей та наявності базових механізмів участі в житті громади. Водночас аналіз засвідчив низку викликів, пов'язаних із інституційною спроможністю, координацією молодіжної політики, доступністю даних та розвитком молодіжної інфраструктури.

Одним із ключових завдань на перспективу є перехід від реалізації окремих заходів до формування цілісної та довгострокової системи підтримки й розвитку молоді, заснованої на даних, міжсекторальній співпраці та активній участі самих молодих людей.

Проведений аналіз підтвердив актуальність теми, обраної для Громадської Асамблеї, та став важливою відправною точкою для роботи її учасників. Значна частина рекомендацій, напрацьованих у ході Асамблеї, безпосередньо спрямована на подолання виявлених викликів і створення більш сприятливих умов для життя, розвитку та самореалізації молоді в громаді.

2.3. Демографічний профіль громади та підготовка до відбору учасників

Для формування репрезентативного складу Громадської Асамблеї було розроблено демографічний профіль Рівненської міської територіальної громади. На його основі за допомогою програмного забезпечення ***Panelot*** було проведено випадковий відбір серед зареєстрованих учасників і учасниць. Це дало змогу сформувати склад Асамблеї, який максимально відповідав демографічній структурі громади за ключовими соціально-демографічними характеристиками: статтю, віком, місцем проживання, рівнем освіти, статусом внутрішньо переміщеної особи.

Збір відповідних даних для Рівненської громади ускладнювався різнорідністю джерел, відсутністю актуальної інформації по окремих категоріях і обмеженим доступом до реєстрів. В умовах війни Державна служба статистики України призупинила публікацію частини даних і не надає їх за запитами органів місцевого самоврядування, що вимагало гнучких підходів до формування вибірки.

Для оцінки чисельності та статево-вікової структури населення Рівненської громади використовувалися дані Національної служби здоров'я України, зокрема інформація про декларації жителів із сімейними лікарями. Географічний розподіл населення визначався на основі даних Державного реєстру виборців України, який було відновлено наприкінці грудня 2025 року, з урахуванням того, що ці списки можуть бути не повністю актуальними.

Через значну кількість внутрішньо переміщених осіб (понад 17 000 зареєстрованих) було передбачено два місця для цієї категорії як для частини громади, що вже інтегрується або потенційно буде інтегрована в її життя. Дані щодо ВПО отримано від Департаменту соціальної та ветеранської політики Рівненської міської ради, з усвідомленням, що частина осіб могла не пройти офіційну реєстрацію.

Загалом було використано чотири основні джерела даних, кожне з яких мало свої переваги та обмеження, що впливало на точність і повноту фінальної моделі репрезентативності.

Джерела даних та їх обмеження

Джерело	Інформація	Обмеження
Державний реєстр виборців[1]	Список виборців по дільницях із прив'язкою до адреси, як основна база для географічного розподілу	Став доступний лише з січня 2026 р. До цього команда не мала повноцінного реєстру
Стратегія розвитку Рівненської територіальної громади на період до 2027 року[2]	Дані про розподіл населення за статтю та окремими віковими групами	Дані про освіту в Стратегії містять лише перелік закладів і загальну кількість учнів та студентів без розподілу дорослого населення за рівнем освіти
Профіль громади. Рівненська міська територіальна громада (2023)[3]	Вікова структура населення громади станом на 1 січня 2022	Дані про рівень освіти, використані у профілі Рівненської громади, ґрунтуються на результатах Всеукраїнського перепису населення 2001 року, тому є застарілими. Крім того, вони не відображають демографічних і соціальних змін, що відбулися після початку повномасштабного вторгнення.

Ключова проблема: дані про розподіл населення Рівненської громади за рівнем освіти відсутні в актуальному вигляді. Найсвіжіші доступні дані походять з перепису населення 2001 року. Відповідно, критерій освіти для жеребкування був сформований на основі застарілої статистики, що обмежує точність і репрезентативність цього показника.

Структура населення громади: вихідні дані

На основі зібраних джерел було сформовано демографічний профіль громади, який став основою для розрахунку квот для набору членів та членкинь Громадської Асамблеї.

Стать і загальна чисельність жителів та жительок

Джерело: Стратегія розвитку громади

Джерело: Профіль громади, 01.01.2022

[1] Державний реєстр виборців: https://www.drv.gov.ua/portal/cm?start

[2] Стратегія розвитку Рівненської територіальної громади на період до 2027 року: http://rivnerada.gov.ua/portal-files/portal/Стратегія_розвитку_Рівненської_територіальної_громади_до_2027_року.pdf

[3] Профіль громади. Рівненська міська територіальна громада (2023): https://rvrada.gov.ua/portalfiles/1/216/3438/PH_2023.pdf

Вікові групи

Вікова група	Чисельність	Частка	Квота на 45 учасників
0-15 років	42 151	22,0%	— (не залучаються)
16-59 років	149 416	78,0%	35 учасників
60 і більше	48 884	22,0%	10 учасників
20-39 років (уточнення)	71 044	38,1%	17 учасників
40-59 років (уточнення)	66 336	35,6%	16 учасників

Географічний розподіл

Географічний розподіл формувався на основі даних електронного кабінету виборця — за виборчими дільницями з прив'язкою до мікрорайонів. Станом на 31.01.2026 база виборців налічувала 175 168 осіб. Місто Рівне умовно поділене на дев'ять основних мікрорайонів та історичних місцевостей: **Центр, Північний, Ювілейний, Льонокомбінат, Боярка, Басів Кут, Золотіїв, Тинне та Новий Двір**. Для спрощення розрахунку квот їх було об'єднано у чотири умовні частини міста: Північ, Південь, Захід і Центр, Схід. Співвідношення між ними визначалося відповідно до фактичного розподілу жителів за даними реєстру виборців. Окремо розраховувалося співвідношення між Рівним і Квасиловом на основі даних про чисельність населення міста та селища.

Частина громади	Мікрорайони	Виборців	Частка	Квота на 45
Північ Рівного	Льонокомбінат, Північний	~11 334	6,4%	3
Південь Рівного	Басів Кут, Дворець	~22 210	12,5%	5
Захід і центр Рівного	Центр, Боярка, Ювілейний, Золотіїв	~80 900	45,5%	19
Схід Рівного	Чайка	~63 400	35,6%	16
Квасилів	Квасилів (окремо)	3 396	1,9%	2 (мін.)
Разом		**175 168**	**100%**	**45**

Квасилів як частина громади потребував окремої уваги на етапі планування. Попри невелику частку в загальній базі виборців (1,9%), важливо було забезпечити представництво його жителів і жительок серед учасників, щоб Асамблея відображала всю громаду, а не лише місто Рівне.

Фінальні критерії та категорії для жеребкування за допомогою програмного забезпечення Panelot

На основі зібраних даних були сформовані таблиці з категоріями демографічного профілю, які використовувалися для розрахунку квот.

Критерії	Категорії	Квоти (мін.–макс.)
Стать × Вік	Чоловіки 18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65-74, 75+	Від 0-5 на підкатегорію
	Жінки 18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65-74, 75+	Від 1-5 на підкатегорію
Географія	Північ, Південь, Захід+Центр, Схід, Квасилів	За розрахованими квотами
Освіта	Вища, фахова, базова середня	На основі даних 2001 р.
Статус ВПО	ВПО / не ВПО	2 місця зарезервовано для ВПО

Виклики під час демографічного аналізу та їх подолання

Однією з ключових складностей під час формування демографічного профілю громади була необхідність поєднати дані з різних джерел. Вони стосувалися різних часових періодів і були зібрані за різними методологіями. Зокрема, дані про стать і вікову структуру населення базувалися на інформації станом на 2022 рік, географічний розподіл – на даних реєстру виборців на початок 2026 року, а інформація про рівень освіти – на результатах Всеукраїнського перепису населення 2001 року.

Водночас це не є особливістю підготовки саме Громадської Асамблеї. Через відсутність актуальніших статистичних даних органи місцевого самоврядування також змушені використовувати ці ж джерела під час розроблення стратегічних та інших програмних документів громади.

Оскільки підготовка до Громадської Асамблеї не передбачала проведення окремих демографічних досліджень, для формування вибірки використовувалися офіційно доступні джерела. Дані були узгоджені між собою, а для кожного критерію обиралося найактуальніше доступне джерело, на основі якого розраховувалися пропорції для жеребкування. Таким чином, план набору членів та членкинь Громадської Асамблеї не претендує на абсолютну точність, проте є максимально наближеним до актуального демографічного профілю громади в умовах обмеженої доступності даних.

Виклик	Подолання	Результат / обмеження
Електронний кабінет виборців став доступним лише з січня 2026 р.	Раніше використовувалися архівні дані щодо виборчих дільниць; після відкриття доступу відповідну базу було оновлено	Географічний розподіл вдалося зробити точним на основі актуальних даних
Дані про рівень освіти відсутні в актуальному вигляді; наявні дані ґрунтуються лише на переписі населення 2001 року	Використали дані перепису як базове наближення	Критерій освіти є найменш точним з усіх (обмеження репрезентативності)

Різнорідні джерела з різними роками і методологією	Для кожного критерію визначалося найактуальніше джерело, після чого здійснювався перерахунок пропорцій	Процес вимагав значного часу на підготовку й узгодження
Квасилів складає близько 1,9% бази виборців населення Рівненської громади (3 396 з 175 168 жителів і жительок), що значно менше його фактичної частки в громаді.	Було зарезервовано мінімум 2 місця для жителів Квасилова при жеребкуванні	Представництво забезпечено, але обмежене через малу базу

Практичні висновки для майбутніх Громадських Асамблей

Досвід Рівненської громади показав, що підготовку даних для набору членів та членкинь Асамблеї варто розпочинати щонайменше за 3–4 місяці до жеребкування. Ключові кроки включають отримання доступу до реєстру виборців, збір даних від профільних підрозділів, виявлення прогалин та пошук способів їх компенсації. Відсутність актуальних даних про рівень освіти є викликом не лише для Рівненської, а й системною проблемою більшості українських громад. Останні загальнодержавні дані про освітню структуру населення базуються на переписі населення 2001 року.

2.4. Інформаційна кампанія та реєстрація

Для інформування жителів і жительок громади про підготовку та проведення Громадської Асамблеї було розроблено комунікаційний план, який визначав ключові меседжі, канали комунікації та графік виходу інформаційних матеріалів. Завдяки активній комунікаційній кампанії жителі та жительки Рівненської громади були своєчасно поінформовані про мету, завдання та перебіг підготовки Громадської Асамблеї, а також про можливість долучитися до участі в ній.

Важливим каналом комунікації стала створена **сторінка про Громадську Асамблею на офіційному сайті Рівненської міської ради**, де регулярно виходили матеріали, що описували кожен етап підготовки й проведення Асамблеї (див. QR-код на ст.16).

РІВНЕ ГРОМАДСЬКА АСАМБЛЕЯ

Відомий рівненський художник і дизайнер **Олексій Огонь** створив логотип Громадської Асамблеї Рівненської громади. Він відображає сутність Громадської Асамблеї як процесу обговорення та обміну думками задля спільного напрацювання ідей і пропозицій.

До розповсюдження листів-запрошень від імені секретаря міської ради випадково обраним домогосподарствам були залучені волонтери й волонтерки Молодіжної ради та педагогічні працівники громади. Варто зазначити, що ця робота відбувалася на початку лютого 2026 року в складних погодних умовах – за температури нижче –20 °C та значної засніженості.

30 січня 2026 року стартувала **масштабна інформаційно-комунікаційна кампанія** щодо реєстрації до участі в Громадській Асамблеї, яка охопила всі основні канали комунікації.

Секретар міської ради, виконувач обов'язків міського голови **Віктор Шакирзян** записав відеозвернення до громади із закликом зареєструватися для участі в Громадській Асамблеї. Також було підготовлено промовідео за участю членів та членкинь Наглядового комітету. Окрему ініціативу виявили представники та представниці Молодіжної ради при Рівненській міській раді, які самостійно створили власний відеоролик.

Сторінка Громадської Асамблеї на сайті міськради	*Звернення секретаря міської ради, в.о. міського голови*	*Проморолик Наглядового комітету*	*Проморолик Молодіжної ради*

Про Громадську Асамблею **писали газети «7 днів» і «Рівне вечірнє»**. Упродовж двох тижнів **соціальні оголошення транслювалися на «Радіо Трек»**, відеоролики демонструвалися у громадському транспорті. Додатково секретар міської ради взяв участь у низці теле- та радіоефірів, а інформація про реєстрацію активно поширювалася через сторінки виконавчих органів міської ради в соціальних мережах.

На території громади було встановлено **5 білбордів**, розповсюджено **200 афіш** у закладах соціальної та культурної сфери й охорони здоров'я, а також **1 000 інформаційних флаєрів**. На заклик міської влади про поширення інформаційних флаєрів та афіш відгукнулися торговельні мережі та магазини.

Ключовим методологічним елементом організації Громадської Асамблеї є поетапний процес випадкового відбору учасників і учасниць. Такий підхід забезпечує рівні можливості для всіх жителів і жительок громади бути відібраними до участі. Особливий акцент робиться на залученні осіб, які **зазвичай не беруть активної участі в процесах прийняття рішень**, зокрема через механізм розсилання листів-запрошень.

Рівненська міська рада
33028, м. Рівне, вул.Соборна, 12а
e-mail: mvk@rivnerada.gov.ua

Шановний(а) жителю(-ко) Рівненської громади!

Від імені Рівненської міської ради вітаю Вас із тим, що Ви стали одним(ією) із 5 000 жителів і жительок нашої громади, яких запрошено до участі в Громадській Асамблеї.

Ваші думка та голос можуть стати ключовими у вирішенні стратегічно важливого для громади питання!

У березні-квітні 2026 року Рівненська громада за підтримки проєкту Конгресу Ради Європи «Зміцнення багаторівневого врядування та місцевої демократії для підтримки відновлення України» **вперше проведе Громадську Асамблею.**

Громадська Асамблея – це інноваційний інструмент залучення громадян до прийняття рішень, що застосовується у багатьох країнах світу, **а з 2024 року – і в Україні.** Група жителів та жительок громади, які відображають її за основними демографічними показниками (вік, стать, освіта тощо), протягом трьох сесій за допомогою експертів вивчають визначену тему та обговорюють її в групах, після чого **напрацьовують рекомендації для органів влади**. Влада зобов'язується взяти ці рекомендації до уваги.

Тема: «Як зробити нашу громаду місцем, де молодь хоче залишатися та будувати своє майбутнє?»

Дати: 28-29 березня, 11-12 квітня, 25-26 квітня 2026 року (орієнтовно з 10:00 до 17:00).

Це запрошення надіслано 5 000 мешканцям і мешканкам Рівненської громади (міста Рівне та селища Квасилів) **випадковим чином**. Із числа тих, хто зареєструється до участі в Асамблеї, **45 осіб буде відібрано шляхом жеребкування за спеціальною методикою**.

Запрошуємо реєструватися до **25 лютого 2026 року** одним із зручних для Вас способів:
- за допомогою QR-коду
- за адресою: м. Рівне, вул. Соборна, 12а, каб. 109 (понеділок-четвер: 08:00-17:15, п'ятниця: 08:00-16:00, обідня перерва: 13:00-14:00)
- за номером телефону: (0362) 62-32-56 (понеділок-четвер: 08:00-17:15, п'ятниця: 08:00-16:00, обідня перерва: 13:00-14:00).

За участь у Громадській Асамблеї передбачена грошова винагорода у сумі 3000 гривень (за три сесії, по два дні кожна). Експертну, фінансову та організаційну підтримку надає проєкт Конгресу Ради Європи. Під час усіх днів буде забезпечено обіди та кава-перерви. Приміщення для проведення Асамблеї буде доступним для людей, які користуються кріслами колісними, та забезпечене укриттям на випадок повітряної тривоги.

Ваша участь у всіх трьох сесіях є обов'язковою для забезпечення безперервності обговорень і досягнення змістовних результатів. Детальну інформацію щодо програми, місця проведення та інших організаційних питань буде повідомлено додатково всім відібраним шляхом жеребкування учасникам.

**Цей лист є запрошенням стати кандидатом на участь у Громадській Асамблеї для будь-яких двох осіб, які проживають у Вашому домогосподарстві та досягли повноліття (18 років).*

З повагою,
Віктор ШАКИРЗЯН
Секретар міської ради, виконувач обов'язків міського голови м. Рівне

У Рівненській громаді, що включає місто Рівне та селище Квасилів, за методологією, розробленою разом із міжнародними експертами Європейської федерації з інновацій у демократії (FIDE), було розіслано **5 000 листів-запрошень до реєстрації випадково обраним домогосподарствам**. Листи містили інформацію про тему та формат Громадської Асамблеї, дати її проведення, а також способи реєстрації для участі. Також жителів і жительок повідомляли про те, що проєкт Ради Європи забезпечує грошову винагороду за час, присвячений участі в Асамблеї (відповідно до європейської та світової практики проведення Громадських Асамблей), у розмірі 3 000 гривень за участь у трьох сесіях.

Також усі жителі та жительки громади, які дізналися про проведення Громадської Асамблеї, могли зареєструватися для участі самостійно, навіть якщо не отримали листа-запрошення. **Реєстрація тривала три тижні – з 2 до 25 лютого 2026 року**. Для зручності було передбачено кілька способів подання заявки: через онлайн-реєстраційну форму, телефоном або шляхом особистого звернення до міської ради.

Реєструватися могли всі повнолітні жителі громади, крім працівників органів виконавчої влади міської ради, представників керівництва громади, членів Виконавчого комітету Рівненської міської ради, працівників комунальних підприємств/установ/закладів/ організацій, де засновником/співзасновником є Рівненська міська рада, а також депутатів Рівненської міської ради.

Спосіб 1. Фізичні листи-запрошення	Спосіб 2: Відкрита реєстрація
Міська рада розповсюдила 5 000 листів-запрошень до реєстрації серед випадково відібраних домогосподарств. Для цього територію громади було умовно поділено на чотири частини — північ, південь, схід і захід. У межах кожної з них випадковим чином визначалися вулиці та домогосподарства, до поштових скриньок яких доставлялися запрошення. Такий підхід забезпечив географічну репрезентативність майбутнього складу Громадської Асамблеї.	Паралельно з розсилкою листів-запрошень міська рада забезпечила відкриту реєстрацію, доступну для всіх охочих жителів і жительок громади. Для цього було використано кілька каналів інформування: • Оприлюднення інформації про реєстрацію на офіційному вебсайті Рівненської міської ради. • Розміщення друкованих інформаційних матеріалів (білбордів, афіш, плакатів і флаєрів) у магазинах, комунальних установах, закладах соціальної та культурної сфери, на зупинках громадського транспорту та в інших публічних місцях. • Поширення інформації у соціальних мережах для охоплення ширшої аудиторії.
30 із 45 учасників були відібрані серед тих, хто зареєструвався за листами-запрошеннями	**15 із 45 учасників були відібрані з-поміж осіб, які зареєструвалися в межах відкритої реєстрації**

Експерти проєкту Ради Європи підготували **інформаційну брошуру,** яку було надіслано відібраним учасникам та учасницям Громадської Асамблеї перед її першою сесією. Брошура містила інформацію про Громадську Асамблею як інструмент деліберативної демократії, її переваги та відмінності від інших форматів громадської участі, а також базову інформацію з теми обговорення. Хоча видання було розроблене насамперед для учасників та учасниць Асамблеї, воно може бути корисним і для ширшого кола жителів громади.

2.5. Наглядовий комітет: забезпечення прозорості та неупередженості процесу

У межах підготовчого етапу Управління з питань стратегічного розвитку та інвестицій сформувало Наглядовий комітет Громадської Асамблеї Рівненської громади. До його складу увійшли представники молодіжного середовища, депутати міської ради, представники виконавчих органів, університету та громадських організацій. Було проведено два засідання Наглядового комітету. Його члени також долучалися до роботи Асамблеї як спостерігачі під час сесій і взяли участь у записі промовідео для інформаційної кампанії щодо реєстрації.

Наглядовий комітет виконував функцію незалежного органу контролю. Його члени здійснювали нагляд за прозорістю та процедурною коректністю підготовки й проведення Асамблеї. Водночас Наглядовий комітет не втручався у зміст обговорень і не брав участі у формуванні рекомендацій.

До складу Наглядового комітету увійшли:

- **Марина Павлюченко** – голова ГО «Всеукраїнське об'єднання переселенців», членкиня Координаційної ради з питань ВПО при ВК РМР, членкиня Експертної ради при Представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Рівненській області;
- **Анна Хлістунова** – директорка Спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву № 2 Рівненської міської ради, депутат Рівненської міської ради;
- **Віктор Мошинський** – ректор Національного університету водного господарства та природокористування;
- **Іванна Одейчук** – голова Молодіжної ради при Рівненській міській раді;
- **Катерина Марчук** – директорка агентства нерухомості «Рівненська Оселя», волонтерка, депутат Рівненської міської ради;
- **Олена Петрик** – директорка Департаменту соціальної та ветеранської політики РМР;
- **Андрій Перець** – член громадської організації «Спортивний клуб Квасилів».

Упродовж усього процесу Асамблеї, від підготовчого етапу до завершення робочих сесій, Наглядовий комітет не зафіксував зауважень щодо дотримання процедур або порушень у ході проведення Громадської Асамблеї.

2.6. Відбір учасників та учасниць

Перед жеребкуванням за допомогою програмного забезпечення з відкритим кодом **Panelot**, розробленого для випадкового та репрезентативного відбору учасників Громадських Асамблей, громадських журі, громадських рад та інших деліберативних процесів, було визначено критерії демографічного профілю громади та розраховано квоти – мінімальну і максимальну кількість жителів та жительок у кожній підгрупі. Квоти встановлювалися пропорційно до демографічної структури Рівненської громади.

Загалом надійшло **772 реєстрації** від охочих взяти участь у Громадській Асамблеї Рівненської громади, з яких **448** були отримані у відповідь на листи-запрошення. Рівень відгуку на запрошення склав **8,96%**: це показник, що в декілька разів перевищує середній європейський, який зазвичай становить 2–3%.

Після перевірки та очищення бази зареєстрованих кількість реєстрацій було зменшено до **738**. Зокрема, було виключено заявки від жителів та жительок інших громад та регіонів, а також осіб, що працюють або навчаються в Рівному, але не проживають у громаді.

9 березня 2026 року відбулося жеребкування за допомогою Panelot, яке здійснила консультантка проєкту Ради Європи в присутності представників проєкту та Рівненської міської ради. Критерії відбору були сформовані таким чином, щоб склад Асамблеї відображав демографічний профіль громади за статтю, віком, місцем проживання (мікрорайони Рівного та Квасилів), рівнем освіти та статусом ВПО.

Перед початком жеребкування всі персональні дані було анонімізовано. Програма сформувала 862 можливі склади Асамблеї, що відповідали встановленим критеріям репрезентативності. Один із них, до якого увійшли 45 учасників та учасниць, було випадково обрано за допомогою сервісу random.org, після чого відібраних осіб запросили до участі в Асамблеї.

Що вийшло в результаті

Загалом вдалося забезпечити відповідність більшості визначених критеріїв: було дотримано пропорції за статтю, каналами реєстрації, статусом ВПО й трьома з чотирьох географічних частин міста Рівне. Водночас досвід показав, що для майбутніх асамблей доцільно формувати більший резервний список, особливо для категорій, у яких прогнозується нижча готовність до участі.

У таблицях нижче наведено заплановані квоти (мінімальні та максимальні) і фактичний склад 45 відібраних учасників та учасниць. Окремі відхилення зумовлені відмовою частини відібраних жителів та жительок від участі та їхньою заміною кандидатами з резервного списку.

✓ У межах квоти	↑ Вище максимуму	↓ Нижче мінімуму

1. Стать та вік

Категорія	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Чоловіки				
Чоловіча 18–24 років	4	4	4	✓
Чоловіча 25–34 років	4	4	3	↓
Чоловіча 35–44 років	4	5	4	✓
Чоловіча 45–54 років	4	4	5	↑

Чоловіча 55–64 років	4	4	4	✓
Чоловіча 65–74 років	2	4	2	✓
Чоловіча 75+ років	0	0	0	✓
Жінки				
Жіноча 18–24 років	4	4	5	↑
Жіноча 25–34 років	3	4	7	↑
Жіноча 35–44 років	4	5	5	✓
Жіноча 45–54 років	3	3	0	↓
Жіноча 55–64 років	3	3	3	✓
Жіноча 65–74 років	2	3	2	✓
Жіноча 75+ років	1	2	1	✓

2. Освіта

Рівень освіти	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Базова середня	12	15	9	↓
Вища бакалавр / фахова	20	20	22	↑
Вища магістр	10	13	14	↑

3. Географія (частини міста)

Район	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Північ	6	7	6	✓
Південь	7	8	8	✓
Схід	12	14	9	↓
Захід	12	16	16	✓
індекс 33000*	0	5	6	↑

** Учасники та учасниці з поштовим індексом 33000, який не прив'язаний до конкретного мікрорайону. Ймовірно, це або загальний індекс центру міста, або люди вказали неповний індекс при реєстрації. Panelot виділив їх в окрему категорію, щоб мати гнучкість при жеребкуванні.*

4. Місто

Місце проживання	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Рівне	42	42	44	↑
Квасилів	3	3	1	↓

5. ВПО

Статус ВПО	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Не ВПО	43	43	43	✓
ВПО	2	2	2	✓

6. Канал реєстрації

Канал	Мін	Макс	Відібрано	Статус
Листи	30	30	30	✓
Онлайн	15	15	15	✓

Зведений підсумок

Відповідають квотам

- ✓ Стать загалом: Жінки 23 / Чоловіки 22
- ✓ Північ, Південь, Захід
- ✓ ВПО: 2 з 2
- ✓ Канали реєстрації: 30 / 15

Відхилення від квот

- ↓ Жіноча 25–34: 7 (макс 4)
- ↓ Жіноча 45–54: 0 (мін 3)
- ↓ Схід: 9 (мін 12)
- ↓ Квасилів: 1 (мін 3)
- ↓ Secondary: 9 (мін 12)

3. ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ У РІВНЕНСЬКІЙ ГРОМАДІ

3.1. Методологія та логіка побудови програм сесій

Програма Громадської Асамблеї ґрунтувалася на розумінні того, що молодіжна політика є міжсекторальною та не може розглядатися окремо від питань економіки, освіти, культури, безпеки й розвитку міського простору. В її основу були покладені попередньо сформульовані гіпотези щодо чинників, які впливають на рішення молодих людей залишатися в громаді, зокрема доступності працевлаштування, житла, відчуття безпеки та відкритості місцевого самоврядування.

Ці гіпотези слугували орієнтиром для добору експертів і формування тем для обговорення, однак не пропонували учасникам готових відповідей. Наперед не було визначено, чи сприйматимуть учасники молодіжну політику як окремий напрям, чи як питання, що пронизує різні сфери життя громади. Кожна сесія розширювала бачення учасників завдяки досвіду практиків із різних галузей та відповідала на запити, що виникали в процесі роботи.

Від гіпотез організаторів до висновків учасників

На початку першої сесії організатори запропонували сім тематичних напрямів як робочі гіпотези щодо чинників, які можуть впливати на рішення молоді залишатися в громаді:

- економіка;
- освіта;
- соціально-політичне середовище та залученість;
- молодіжна політика;
- безпека та наслідки війни;
- поколінневі особливості;
- місцеві бюджетні цільові програми.

Однак надалі учасники не обмежилися обговоренням запропонованих тем, а самостійно сформулювали ключові проблеми в межах кожного напряму. Ці формулювання виявилися більш конкретними та сфокусованими. У результаті замість семи широких тематичних блоків було визначено сім системних проблем, які стали основою подальшої роботи Асамблеї. Саме в цьому полягає одна з ключових особливостей методології Громадської Асамблеї: організатори задають рамку для обговорення, але зміст і пріоритети формують самі учасники та учасниці.

3.2. Роль експертів, фасилітаторів та зацікавлених сторін

До роботи Асамблеї проєкт Ради Європи залучив фасилітаторів, які попередньо пройшли тренінги від міжнародного експерта Ради Європи, організації FIDE. Навчання включало техніки модерації, методи підтримки діалогу та організацію групової роботи, зокрема

враховуючи особливості такого інструменту як Громадська Асамблея. Головний фасилітатор Громадської Асамблеї **Олександр Солонтай** координував роботу семи незалежних фасилітаторок, які працювали за окремими робочими столами, що складалися з 6-8 учасників та учасниць Асамблеї. Фасилітаторки – **Тетяна Семілетко, Ольга Гвоздік, Богдана Бесчастна, Вікторія Костюк, Світлана Тарасова, Ірина Шелеп** та **Мар'яна Куземська-Данилюк** – забезпечували якісний перебіг групової роботи протягом усіх шести днів Асамблеї. Вони допомагали учасникам структурувати обговорення, створювали умови для рівної участі, сприяли пошуку спільних позицій і підтримували групи у формулюванні рекомендацій та підготовці їх до фінального голосування. При цьому фасилітаторки дотримувалися принципу нейтральності: не висловлювали власної думки щодо змісту обговорень і не впливали на рішення учасників та учасниць.

На Громадській Асамблеї в Рівненській громаді також використовувалися елементи візуальної фасилітації. У перший день другої сесії до процесу долучилися **учні Рівненської дитячої художньої школи імені А. І. Мартиненка** – вони створили серію скетчів, які художньо відобразили атмосферу, перебіг дискусій та взаємодію учасників Асамблеї.

3.3. Від ознайомлення з темою до напрацювання рішень: три сесії Асамблеї

Робота Громадської Асамблеї була побудована за принципом послідовного переходу від вивчення теми до спільного напрацювання рекомендацій. Протягом трьох дводенних сесій до роботи Асамблеї долучилися 29 спікерів і спікерок, які в форматі експертних презентацій, «швидких діалогів» і панельної дискусії ділилися своїми знаннями, досвідом та практичними напрацюваннями. Члени та членкині Громадської Асамблеї послідовно пройшли всі етапи деліберативного процесу: ознайомилися з проблематикою та різними поглядами на неї, проаналізували причини існуючих викликів, визначили пріоритетні ідеї, розробили рекомендації, а на завершальному етапі обговорили, доопрацювали й ухвалили їх фінальну редакцію. Така логіка роботи дала змогу перейти від індивідуальних поглядів до спільно сформованих, виважених і обґрунтованих рекомендацій.

Сесія	Зміст та запрошені учасники	Результат сесії
Сесія 1 28–29 березня	**Експертні виступи:** • **Дем'ян Петрик**, ГО «Молодіжна платформа», презентував демографічні тенденції в Україні та аналіз молодіжної політики в Рівненській громаді; • **Олександр Гребенюк**, начальник Управління у справах молоді та спорту, представив огляд молодіжної політики Рівненської громади. **Панельна дискусія «Рівне – залишатися чи їхати?» за участі:** • **Наталія Чигир**, заступниця начальника управління молоді та спорту Рівненської обласної державної адміністрації • **Ольга Крет**, кандидатка політичних наук, науковиця, молодіжна працівниця, Рівненський державний університет • **Анастасія Бабенко**, ексдиректорка молодіжного центру НОТА, молодіжна працівниця • **Іванна Одейчук**, голова Молодіжної ради при Рівненській міській раді **Діалоги з сімома галузевими фахівцями у форматі «Світового кафе» щодо різних напрямів роботи з молоддю за участю:** • **Наталія Глазкова**, директорка Департаменту економічного розвитку Рівненської міської ради (тема «Економіка») • **Мирослава Жовтан**, директорка КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» (тема «Освіта») • **Михайло Шелеп**, політолог, консультант з питань локальної демократії (тема «Соціально-політичне середовище та залученість») • **Леся Голояд**, експертка з молодіжної політики, членкиня Національної ради з питань молоді при КМУ (тема «Молодіжна політика») • **Ірина Матаєва**, директорка Департаменту муніципальної варти Рівненської міської ради (тема «Безпека та наслідки війни») • **Ольга Чепель**, молодіжна працівниця, фасилітаторка, тренерка, менторка (тема «Поколіннєві характеристики») • **Богдан Коляда**, секретар Бердичівської міської ради (тема: «Місцеві бюджетні цільові програми»)	**Спільна карта проблем і викликів** Учасники визначили ключові проблеми громади та проаналізували чинники, що впливають на відтік молоді. Також було сформовано перелік інформаційних запитів, які стали основою для підготовки програми наступної сесії.
Сесія 2 4–5 квітня	**Експертний виступ:** • **Захарій Ткачук**, виконавчий директор ГО «Молодіжна платформа» – відповіді на запити учасників за результатами Сесії 1 **Діалоги з сімома експертами у форматі «Світового кафе» про досвід інших громад та організацій:** • **Надія Ковальчук**, перша проректорка Луцького НТУ (тема: « Університет як осередок залучення молоді до громади») • **Оксана Киричук**, регіональна координаторка Програми EGAP у Волинській області (тема: «Діджиталізація міста й зручні інтерфейси для сучасного життя молоді»)	**Пріоритизація 30 цілей (голосування наліпками). Генерація попередніх рекомендацій у 7 робочих групах.** Дозволило учасникам побачити настрої одне одного та продовжити роботу над рекомендаціями – перейти від цілей до напрацювань рекомендацій. Зафіксовано запит учасників на діалог із представниками міської ради.

	• **Іванна Антонюк**, операційна менеджерка платформи «Алгоритм дій» (тема: «Сучасні хаби: простори, що притягують молодь») • **Соломія Бутейко**, голова ГО «Творче об'єднання "Гармидер"» (тема: «Як культурні актори формують привабливе середовище для молоді») • **Анна Чуба**, експертка з соціального підприємництва (Impact Business Hub) (тема: «Програми підприємництва та бізнес-інкубатори для молоді») • **Євгенія Гончарова**, керівниця програми «СпівДія Кар'єра» (тема: «Кар'єрне консультування як спосіб побудови сталої зайнятості для молоді») • **Вероніка Міщук**, директорка молодіжного центру Волині (тема: « Роль молодіжного простору для підтримки молоді у громаді»)	
Сесія 3 25–26 квітня	**Діалоги з сімома представниками органів місцевого самоврядування у форматі «Світового кафе» для перевірки реалістичності рекомендацій та їх спільного доопрацювання з фахівцями, відповідальними за формування й реалізацію політик у різних сферах.** • **Лідія Войтюк**, головна спеціалістка Управління культури і туризму • **Оксана Попадинець**, начальниця Управління розвитку підприємництва Департаменту економічного розвитку • **Євгенія Курсик**, директорка Департаменту цифрової трансформації та забезпечення надання адміністративних послуг • **Андрій Шевчук**, начальник відділу генплану та розвитку міста Управління містобудування та архітектури • **Олена Петрик**, директорка Департаменту соціальної та ветеранської політики • **Павло Шевчук**, директор Центру розвитку партнерства Національного університету водного господарства та природокористування • **Світлана Яцюк**, начальниця відділу рекрутингу Рівненської філії обласного центру зайнятості	**27 рекомендацій розроблені в 7 робочих групах.** **Учасники та учасниці самостійно об'єднали схожі рекомендації: 27 → 20.** Фінальне голосування за єдиним бюлетенем (шкала 1–5, де 5 – найвища підтримка). Усі 20 рекомендацій прийняті з підтримкою від 63 до 94%.

Упродовж трьох вікендів учасники та учасниці здійснили близько восьми ротацій між робочими групами. Це було свідоме методологічне рішення, покликане сприяти знайомству між учасниками, обміну різними поглядами та спільному напрацюванню рекомендацій.

3.4. Зворотний зв'язок учасників та адаптація програм сесій

Після кожного вікенду учасники та учасниці надавали зворотний зв'язок у форматі «Зупинити / Продовжити / Почати». Цей інструмент використовувався не лише для оцінки процесу, а й для адаптації програми наступних сесій відповідно до потреб учасників та учасниць.

Після першого вікенду найпоширенішим запитом була потреба в більшій конкретиці: менше загальних дискусій і більше орієнтації на практичні результати. Учасники та учасниці пропонували залучати вузькопрофільних експертів, чіткіше визначати наступні кроки та переходити від обговорення проблем до формування рішень. У відповідь програма другої сесії була сфокусована на практичних кейсах роботи з молоддю, реалізованих в інших громадах.

Після другого вікенду учасники позитивно оцінили продуктивність роботи та атмосферу

співпраці, водночас висловивши запит на більш стабільний формат: менше ротацій між робочими столами, більше часу для роботи в сталих групах, об'єднання схожих ідей і фокус на виробленні конкретних рішень. Саме ці побажання стали основою третьої сесії, яка передбачала стабільніший склад груп, структурований діалог із представниками влади та завершення роботи над фінальними рекомендаціями.

3.5. Що виявила Асамблея: проблеми, причини та бачення змін

На першій сесії учасники та учасниці сформували спільне розуміння ситуації, визначивши системні проблеми та їхні ключові причини. На початку роботи їм було запропоновано сім тематичних напрямів для обговорення як орієнтири для дискусії. Однак у процесі деліберації учасники та учасниці самостійно звузили, переформулювали або переосмислили ці напрями, перетворивши їх на більш конкретні системні виклики. У низці випадків вони відійшли від запропонованих тем і сформулювали власні проблеми, які вважали більш важливими.

Це стало одним із ключових результатів першої сесії, яка продемонструвала, як учасники та учасниці бачать основні виклики, пов'язані з життям молоді в громаді.

Проблеми, сформульовані учасниками та учасницями

№	Проблеми
1	Недостатня економічна активність молоді Рівненської громади
2	Відсутність системи підтримки молоді у сфері бізнесу
3	Інформаційна прірва в доступі до можливостей в умовах діджиталізації
4	Інформаційний вакуум у молодіжній політиці та нерівні можливості для самореалізації
5	Молодь не сприймає Рівне як місто, що пропонує великі можливості та комфортне життя

6	Освіта молоді: виклики, які не можна подолати
7	Потреба у перенавчанні та інформуванні молодіжних працівників

Сформульовані учасниками та учасницями сім проблем охоплюють різні сфери – від економіки до міського середовища. Для зручності аналізу та подальшої роботи над рекомендаціями організатори згрупували їх за змістовою логікою. Водночас варто зазначити, що тема інформування як виклик звучала за кожним столом незалежно від основної теми обговорення, що підтверджує її наскрізний характер.

Проблеми, згруповані за темами

Тематичний блок	Ключові прояви
Інформування та доступ до можливостей *Молодь не має доступу до актуальної інформації про можливості в громаді – незалежно від теми обговорення, ця проблема звучала за кожним столом*	• Відсутність централізованого джерела інформації про можливості, події та програми • Низька поінформованість молоді про гранти, програми підтримки, ресурси • Порушена комунікація між містом, молоддю та громадськими організаціями • Відсутність зручних цифрових інструментів (єдина платформа, інтерактивна мапа, застосунок) • Нерівний доступ до інформації для різних груп молоді та жителів Квасилова
Підприємництво та економічна активність *Молодь має обмежені можливості для підприємницької діяльності та першого досвіду роботи*	• Брак знань про підприємництво та фінансову грамотність • Відсутність системи підтримки молодіжного бізнесу: просторів, менторства, програм • Мало робочих місць із гідною зарплатою та можливостями для зростання • Важкий податковий тягар та відсутність доступних комерційних приміщень • Брак супроводу для першого працевлаштування та підтримки ветеранів у відкритті справи
Освіта та самореалізація *Система освіти не готує молодь до реального ринку праці, а можливості для розвитку поза навчальними закладами – обмежені*	• Застарілі методи навчання, відрив освіти від реальних потреб ринку праці • Відсутність доступної позашкільної освіти та сучасних хабів для розвитку • Брак менторства та механізмів ознайомлення молоді з успішними практиками • Ініціативи молоді залишаються локальними і не виходять на рівень міста • Відсутність системи підтримки молодіжного самоврядування та масштабування ініціатив
Міське середовище та ідентичність *Рівне не сприймається молоддю як місто можливостей – бракує просторів, культурних подій та відчуття приналежності*	• Недостатньо розвинена міська інфраструктура, недоглянуті рекреаційні зони • Брак сучасних громадських просторів для дозвілля та соціалізації • Відсутність культурних подій міжнародного рівня та «магнітів» для молоді • Стереотип «Рівне – велике село», відсутність бренду міста для молоді • Обмежена участь молоді в процесах прийняття рішень та недостатнє відчуття підтримки з боку органів влади

Наведені нижче причини є узагальненням авторів звіту на основі результатів обговорень учасників та учасниць. Вони не є вичерпним переліком, однак відображають найбільш повторювані теми, що звучали в роботі всіх семи столів.

Причини відтоку молоді

Пріоритизація цілей та парадокс інформування

На другій сесії учасники та учасниці голосували за **30 сформульованих цілей**. Кожен учасник і кожна учасниця мали по **5 голосів (наліпок)**.

Серед цілей, які отримали найбільшу підтримку, були:

- проведення подій, що об'єднують місто, бізнес і молодь;
- створення мережі молодіжних просторів – технологічних, мілітарних, креативних – в школах, ЗВО і позашкільних закладах;
- популяризація Рівненської громади через культуру та спорт.

Тут проявилася цікава суперечність, яку помітили самі учасники та учасниці: в розмовах за кожним столом, незалежно від теми, постійно звучала теза про нестачу комунікації з боку влади. Але коли настав час голосувати, все, що стосувалося інформування та цифровізації, набрало найменше голосів. Учасники інтуїтивно відчули: інформування – це не ціль, а інструмент. Голосувати за «кращу комунікацію» означало б голосувати за засіб, а не за результат.

Можна зробити припущення, що саме тому на цьому етапі цифровізація отримала статус наскрізного напряму, а не окремого пріоритету, що пізніше підтвердилося найвищим рейтингом у фінальному голосуванні за рекомендацію, яка стосувалася створення єдиного вебресурсу з мобільним застосунком (94,4%).

Учасники та учасниці мали різний рівень обізнаності щодо значної частини вже наявних у громаді ініціатив. Частина рекомендацій, які сприймалися як «нові ідеї», фактично вже реалізується у тій чи іншій формі. Це не зменшує їхньої цінності, а радше підтверджує актуальність порушених питань. **Водночас це ще раз підкреслило, що проблема інформаційного вакууму має системний характер і не зводиться до окремого технічного рішення.**

4. РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ У РІВНЕНСЬКІЙ ГРОМАДІ

4.1. Від 27 до 20 рекомендацій: як формувався фінальний пакет пропозицій

На другій сесії кожна із семи робочих груп розробила власні рекомендації – загалом 27. Кожна з них розроблялася за єдиною структурою, що передбачала визначення назви, необхідних заходів, відповідальних сторін, цільової аудиторії, механізму реалізації та очікуваних результатів впровадження.

Після цього відбулося перше голосування наліпками (сигнальне): кожен учасник міг підтримати («🟢»), залишитися нейтральним («🟡») або виступити проти («🔴») кожної рекомендації.

На третій сесії, після діалогу з представниками міської ради, учасники та учасниці самостійно переглянули весь список і вирішили об'єднати схожі рекомендації. У результаті 27 позицій скоротилися до 20. Саме цей список виносився на фінальне голосування.

Результати першого голосування (27 рекомендацій)

Перше голосування виявило кілька важливих закономірностей. Рівень підтримки окремих рекомендацій під час першого (сигнального) голосування був різним. Одні рекомендації отримали підтримку більшості учасників, тоді як інші – значно меншу кількість голосів. Це саме по собі стало важливим сигналом: рекомендації з нижчим рівнем підтримки або були недостатньо зрозумілими, або сприймалися як надто вузькі чи менш релевантні для ширшої громади.

Як читати таблицю

Усі відсотки розраховані від загальної кількості учасників (= 100%).

Взяли участь – частка учасників, які поставили хоч одну наліпку навпроти рекомендації.

За / Нейтрально / Проти – це частка учасників, які поставили відповідну наліпку.

Формат голосування

Кожен учасник мав по 10 наліпок кожного кольору: зелених (за), жовтих (нейтрально), червоних (проти).

Учасник міг голосувати за будь-яку кількість рекомендацій і не був зобов'язаний оцінювати всі.

№	Рекомендація	Взяли участь, % від кількості учасників Асамблеї	За	Нейтр.	Проти
1	Запровадити шкільну програму з підприємництва «Мій стартап»	69%	66%	3%	0%
2	Створити бізнес-інкубатор для починаючих підприємців	39%	27%	9%	3%
3	Створити Простір мілітарних і цивільних технологій «ТехноРівне»	**12%**	9%	3%	0%
4	Створити соціальне кафе при молодіжному центрі	39%	36%	3%	0%

№	Рекомендація	Взяли участь, % від кількості учасників Асамблеї	За	Нейтр.	Проти
5	Створити вікна консультування від департаменту економіки при ЦНАПі (для консультування та супроводу молодіжного бізнесу)	42%	27%	6%	9%
6	Доповнити існуючу програму з молодіжної політики існуючими заходами щодо фінансової підтримки стартапів	**12%**	6%	3%	3%
7	Створити міську платформу про наявність комунальних приміщень для молодіжного бізнесу	27%	24%	3%	0%
8	Створити єдиний функціональний застосунок «Рівне все в смартфоні» з чат-ботом в соціальних мережах для молоді	76%	73%	3%	0%
9	Створити інтерактивну мапу громади	42%	12%	30%	0%
10	Створити інтерактивні вуличні фестивалі: місто на дотик	18%	6%	12%	0%
11	Промоція Рівного через емоцію: створення урбаністичних просторів активного відпочинку	21%	15%	3%	3%
12	Створити застосунок «Культурне і спортивне Рівне в смартфоні»	33%	6%	27%	0%
13	Створити багатофункціональні спортивні простори під відкритим небом	64%	55%	9%	0%
14	Створити багатофункціональні мистецькі простори	67%	58%	9%	0%
15	Культурно-спортивний ярмарок інтересів (творча молодь)	**12%**	3%	9%	0%
16	Спортивні сімейні вікенди	27%	12%	15%	0%
17	Відродження етнофестивалю «Древлянські джерела»	33%	24%	0%	9%
18	Провести комплексне дослідження потреб молоді Рівненської громади	52%	33%	18%	0%
19	Створити мультифункціональний молодіжний центр, який надає послуги з профорієнтації, кар'єрного консультування, наставництва, стажування	58%	52%	3%	3%
20	Створити експертну раду з питань реалізації рекомендацій Громадської Асамблеї	27%	18%	3%	6%
21	Університети, дружні до дітей та молоді	**12%**	0%	0%	12%
22	Школа менторів для студентів рівненських ЗВО	30%	21%	6%	3%
23	Створити Стартап Простір	30%	6%	21%	3%
24	Покращити культурне середовище для молоді (благоустрій парку імені Т.Шевченка)	52%	48%	3%	0%

№	Рекомендація	Взяли участь, % від кількості учасників Асамблеї	За	Нейтр.	Проти
25	Створити молодіжний центр як комунальну установу Рівненської громади	45%	36%	6%	3%
26	Створити центр дослідження потреб Рівненської громади	52%	39%	12%	0%
27	Створити мережу молодіжних хабів	48%	33%	12%	3%

Примітка: *Рекомендації №3, №6, №15, №21 отримали відгук від 12% учасників або менше (виділено помаранчевим у колонці «Взяли участь»). Рекомендація №21 («Університети, дружні до молоді») – єдина, де всі, хто проголосував, висловилися проти. Це не стало сигналом до відмови від ідеї, а до її переформулювання.*

Висновки першого голосування

Найвищу підтримку отримали рекомендації, пов'язані з фізичними просторами та цифровими інструментами: застосунок «Рівне все в смартфоні» (73% «за»), шкільна програма «Мій стартап» (67%), благоустрій парку Т. Шевченка (48%), мистецькі простори (58%) та спортивні майданчики під відкритим небом (55%). Ці рекомендації також зібрали найбільшу кількість учасників голосування, що свідчить про широкий інтерес до них.

Найменшу підтримку отримали рекомендації з низькою участю: рекомендація №21 «Університети, дружні до молоді» зібрала 100% голосів «проти» серед тих, хто проголосував, що стало сигналом до її переформулювання. Рекомендації №6, №9, №10, №12, №23 отримали переважно нейтральні оцінки – учасники та учасниці не відхиляли ідеї, але й не підтримували їх активно, що вказувало на потребу в доопрацюванні.

Загалом перше голосування дало чітке розуміння, які рекомендації мають широку підтримку й можуть іти в роботу без змін, а які потребують об'єднання, переформулювання або детальнішого опрацювання, що власне і відбулося на третій сесії.

Фінальне голосування

Після першого сигнального голосування учасники та учасниці проаналізували його результати, обговорили рекомендації між робочими столами та об'єднали схожі або взаємодоповнювальні пропозиції. У результаті замість 27 початкових рекомендацій було сформовано 20 узгоджених рекомендацій, які винесли на фінальне голосування.

Фінальне голосування проводилося шляхом заповнення індивідуальних бюлетенів, у яких учасники та учасниці оцінювали кожну рекомендацію окремо за п'ятибальною шкалою (від 1 до 5). Для того, щоб рекомендація вважалася схваленою Громадською Асамблеєю, вона мала отримати не менше 60% підтримки (еквівалент середнього бала 3,0 і вище). Усі 20 рекомендацій подолали встановлений поріг та увійшли до фінального пакета рекомендацій.

№	Рекомендація	Середній бал	Рівень підтримки
1	Запровадити шкільну програму з підприємництва «Мій стартап»	4.41	88.13%
2	Створити бізнес-інкубатор для починаючих підприємців	3.88	77.50%
3	Створити Простір мілітарних і цивільних технологій «ТехноРівне»	3.66	73.13%
4	Розробити окрему різнорівневу інформаційну кампанію від міста «Місто для молоді» щодо програм підтримки молоді	3.47	69.38%
5	Міська цифрова платформа доступних приміщень молоді для старту справи і практичного використання	3.50	70.00%
6	Створення консультаційного вікна підтримки молодіжного підприємництва на базі ЦНАП	3.66	73.13%
7	Створення соціального кафе на базі молодіжного центру	4.16	83.13%
8	Створення єдиного вебресурсу з мобільним застосунком «Рівне все в смартфоні» з чат-ботом у соціальних мережах та інтерактивною мапою, інтегрованою в ресурс	4.72	94.38%
9	Промоція Рівного через емоцію: створення відкритих просторів для активного відпочинку молоді	3.91	78.13%
10	Створити багатофункціональні спортивні простори під відкритим небом	4.25	85.00%
11	Створення просторів для молодих митців	3.72	74.38%
12	Культурно-спортивний ярмарок інтересів «Творча молодь»	3.53	70.63%
13	Відродження міжнародного етнофестивалю «Древлянські джерела»	3.75	75.00%
14	Провести комплексне дослідження потреб молоді Рівненської громади	3.53	70.63%
15	Створити експертну раду з підтримки реалізації молодіжної політики	3.19	63.75%
16	Система менторського супроводу інтеграції студентів у життя Рівненської громади	3.47	69.38%
17	Покращення культурного середовища для молоді (благоустрій парку імені Т.Шевченка)	4.16	83.13%
18	Створення молодіжного центру як комунальної установи Рівненської громади	3.84	76.88%
19	Створити центр дослідження потреб Рівненської громади	3.31	66.25%
20	Створення мережі молодіжних хабів, де молодь зможе самореалізовуватися та набувати практичних навичок через вирішення реальних потреб громади	3.78	75.63%

85% і вище — найвища підтримка | **75-84%** — висока підтримка | **60-74%** — підтримано (вище порогу)

На відміну від першого сигнального голосування, яке використовувалося для доопрацювання рекомендацій, результати фінального голосування визначили остаточний пакет рекомендацій Громадської Асамблеї.

Про що цей процес

По-перше, учасники виявили дублювання між столами: різні люди, працюючи над різними проблемами, дійшли одних і тих самих висновків. Це підтверджує актуальність цих рекомендацій незалежно від того, для якої проблеми вони сформовані.

По-друге, об'єднання відбувалося не механічно, а змістовно. Під час фінального доопрацювання учасники та учасниці самостійно почали комунікувати між столами та домовлятися про об'єднання схожих рекомендацій. Вони розрізняли інструменти (наприклад, застосунки чи платформи) і сутність рішень (молодіжний центр, підтримка бізнесу). Так, три окремі цифрові рекомендації були об'єднані в одну комплексну, оскільки учасники дійшли висновку, що громаді потрібна єдина екосистема, а не кілька паралельних рішень.

Це також підтвердило наявність спільної роботи над змістом, а не просування чи «привласнення» окремих ідей. Крім того, учасники, які на старті мали різні бачення проблем молоді, змогли напрацювати узгоджені спільні рекомендації.

По-третє, результати першого голосування стали інструментом для доопрацювання рекомендацій, а не їх автоматичного відбору чи відхилення. Ознайомившись із рівнем підтримки кожної пропозиції, учасники та учасниці повернулися до роботи в групах, переглянули свої рекомендації, уточнили їхній зміст та об'єднали схожі ідеї. У результаті замість 27 початкових рекомендацій було сформовано 20 більш комплексних і узгоджених рекомендацій.

Саме ці 20 рекомендацій були винесені на фінальне голосування. Кожну рекомендацію учасники оцінювали окремо за шкалою від 1 до 5. Для включення до фінального пакета рекомендацій вона мала отримати підтримку щонайменше 60% учасників та учасниць. Усі 20 рекомендацій успішно подолали цей поріг.

Таким чином, перехід від 27 до 20 рекомендацій став результатом змістовного доопрацювання та об'єднання схожих пропозицій після першого сигнального голосування. Після цього всі 20 рекомендацій були винесені на фінальне голосування

і кожна з них отримала підтримку понад 60% учасників та учасниць Асамблеї. Це засвідчило, що фінальний пакет рекомендацій відображає спільну позицію учасників, сформовану в результаті обговорень, досягнення консенсусу та колективного ухвалення рішень.

4.2. Рекомендації Громадської Асамблеї

Упродовж трьох сесій учасники сформували, доопрацювали та проголосували за 20 рекомендацій для Рівненської міської ради. Фінальне голосування проводилося у форматі єдиного бюлетеня, де кожен учасник оцінював кожну рекомендацію за шкалою від 1 до 5 (5 — найвищий рівень підтримки). Такий підхід дозволив незалежно оцінити кожну рекомендацію та визначити фактичний рівень підтримки кожної ініціативи. Усі 20 рекомендацій отримали підтримку понад 63%, а більшість — понад 70%.

У наведеному нижче списку рекомендації структуровано за чотирма тематичними блоками. Окремо виділено напрям цифровізації та інформування, який представлено не як окремий блок, а як наскрізний інструмент, що підсилює кожен із чотирьох основних напрямів.

Підприємництво та економіка Рекомендації №1, 2, 3, 6	• **№1** Запровадити шкільну програму з підприємництва «Мій стартап» – 88.1% • **№2** Створити бізнес-інкубатор для починаючих підприємців – 77.5% • **№3** Створити Простір мілітарних і цивільних технологій «ТехноРівне» – 73.1% • **№6** Створити консультаційне вікно підтримки молодіжного підприємництва на базі ЦНАП – 73.1%
Простори та середовище Рекомендації №7, 9, 10, 11, 17	• **№7** Створити соціальне кафе на базі молодіжного центру – 83.1% • **№9** Промоція Рівного через емоцію: створення відкритих просторів для активного відпочинку молоді – 78.1% • **№10** Створити багатофункціональні спортивні простори під відкритим небом – 85.0% • **№11** Створити простори для молодих митців – 74.4% • **№17** Покращення культурного середовища для молоді (благоустрій парку ім. Т. Шевченка) – 83.1%

Культурні події та ідентичність Рекомендації №12, 13	• **№12** Культурно-спортивний ярмарок інтересів «Творча молодь» – 70.6% • **№13** Відродження міжнародного етнофестивалю «Древлянські джерела» – 75.0%
Молодіжна інституційна інфраструктура Рекомендації №14, 15, 16, 18, 19, 20	• **№14** Провести комплексне дослідження потреб молоді Рівненської громади – 70.6% • **№15** Створити експертну раду з підтримки реалізації молодіжної політики – 63.8% • **№16** Система менторського супроводу інтеграції студентів у життя Рівненської громади – 69.4% • **№18** Створення молодіжного центру як комунальної установи Рівненської громади – 76.9% • **№19** Створити центр дослідження потреб Рівненської громади – 66.3% • **№20** Створення мережі молодіжних хабів, де молодь зможе самореалізовуватися та набувати практичних навичок через вирішення реальних потреб громади. – 75.6%
Цифровізація та інформування (наскрізний) Рекомендації №4, 5, 8	• **№4** Розробити окрему різнорівневу інформаційну кампанію від міста «Місто для молоді» щодо програм підтримки молоді – 69.4% • **№5** Міська цифрова платформа доступних приміщень молоді для старту справи і практичного використання – 70.0% • **№8** Створити єдиний вебресурс з мобільним застосунком «Рівне все в смартфоні» з чат-ботом в соціальних мережах та інтерактивною мапою, інтегрованою в ресурс – 94.4%

** Цифровізація та інформування є наскрізним інструментальним напрямом, що підсилює всі чотири блоки. Детально – у підрозділі 4.4.*

Результати фінального голосування (за рейтингом підтримки)

№	Рекомендація	Бал	Підтримка	Блок
8	Створення єдиного вебресурсу з мобільним застосунком «Рівне все в смартфоні» з чат-ботом в соціальних мережах та інтерактивною мапою	4.72	94.4%	Цифровізація (наскрізний)
1	Запровадити шкільну програму з підприємництва «Мій стартап»	4.41	88.1%	Підприємництво та економіка
10	Створити багатофункціональні спортивні простори під відкритим небом	4.25	85.0%	Простори та середовище
7	Створення соціального кафе на базі молодіжного центру	4.16	83.1%	Простори та середовище
17	Покращення культурного середовища для молоді (благоустрій парку імені Т.Шевченка)	4.16	83.1%	Простори та середовище
9	Промоція Рівного через емоцію: створення відкритих просторів для активного відпочинку молоді	3.91	78.1%	Простори та середовище
2	Створити бізнес-інкубатор для початківців-підприємців	3.88	77.5%	Підприємництво та економіка
18	Створення молодіжного центру як комунальної установи Рівненської громади	3.84	76.9%	Молодіжна інституційна інфраструктура
20	Створення мережі молодіжних хабів, де молодь зможе самореалізовуватися та набувати практичних навичок через вирішення реальних потреб громади	3.78	75.6%	Молодіжна інституційна інфраструктура
13	Відродження міжнародного етнофестивалю «Древлянські джерела»	3.75	75.0%	Культурні події та ідентичність
11	Створення просторів для молодих митців	3.72	74.4%	Простори та середовище
3	Створити Простір мілітарних і цивільних технологій «ТехноРівне»	3.66	73.1%	Підприємництво та економіка
6	Створення консультаційного вікна підтримки молодіжного підприємництва на базі ЦНАП	3.66	73.1%	Підприємництво та економіка
12	Культурно-спортивний ярмарок інтересів «Творча молодь»	3.53	70.6%	Культурні події та ідентичність
14	Провести комплексне дослідження потреб молоді Рівненської громади	3.53	70.6%	Молодіжна інституційна інфраструктура
5	Міська цифрова платформа доступних приміщень молоді для старту справи і практичного використання	3.50	70.0%	Цифровізація (наскрізний)
4	Розробити окрему різнорівневу інформаційну кампанію від міста «Місто для молоді» щодо програм підтримки молоді	3.47	69.4%	Цифровізація (наскрізний)
16	Система менторського супроводу інтеграції студентів у життя Рівненської громади	3.47	69.4%	Молодіжна інституційна інфраструктура
19	Створити центр дослідження потреб Рівненської громади	3.31	66.3%	Молодіжна інституційна інфраструктура
15	Створити експертну раду з підтримки реалізації молодіжної політики	3.19	63.8%	Молодіжна інституційна інфраструктура

4.3. Аналіз рекомендацій: ключові напрями та очікуваний вплив

Кожна з двадцяти рекомендацій Громадської Асамблеї має чітку логіку: що саме потрібно зробити, хто відповідальний, для кого це, як це працюватиме. Кожна рекомендація також супроводжується описом очікуваного результату, сформульованим самими учасниками та учасницями Асамблеї, адже саме їхнє бачення найкраще розкриває її зміст і мету.

Рекомендації згруповані у чотири тематичні блоки. Кожен із них охоплює окремий напрям змін, водночас усі блоки взаємопов'язані: зміни в одній сфері створюють передумови для позитивних змін в інших і підсилюють їхній ефект.

БЛОК	**Підприємництво та економіка** Від формування підприємницького мислення у школі до створення дієвої системи підтримки бізнесу та доступних механізмів входу в підприємницьку діяльність через консультаційну підтримку.

Чотири рекомендації цього блоку формують послідовну екосистему молодіжного підприємництва – від шкільної освіти (№1) до реальної підтримки бізнесу (№2, №3) і зручного входу через систему консультацій (№6). Учасники та учасниці наголошували: бракує не лише фінансування, а й культури підприємництва, видимої інфраструктури та зрозумілих перших кроків.

1. Запровадити шкільну програму з підприємництва «Мій стартап» 4.41/5 (88.1%)

Що зробити	• Включити до змісту програми фінансову та екологічну грамотність, лідерство, основи підприємництва. • Провести консультації з колегами зі Львова щодо змісту і впровадження. • Розробити проєкт програми та винести його на засідання міськради. • Апробувати програму в одній пілотній профільній (економічній) школі. • Зібрати відгуки дітей та кураторів для вдосконалення програми.
Хто відповідальний	• Управління освіти. • Управління у справах молоді та спорту. • Департамент економічного розвитку. • Департамент соціальної та ветеранської політики Рівненської міської ради. • Департамент цифрової трансформації та забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради.
Для кого	Школярі, починаючи з 5 класу.
Як це працюватиме	Школярі відвідують регулярні факультативні заняття з підприємництва у пілотній школі у співпраці з локальними університетами (Наприклад, НУВГП). Після вдосконалення програма масштабується на інші заклади освіти громади.
Очікуваний результат	Підвищення фінансової грамотності школярів, випускники з готовими навичками підприємницької діяльності, збільшення кількості молодих підприємців та нових креативних ідей.

2. Створити бізнес-інкубатор для початківців-підприємців 3.88/5 (77.5%)

Що зробити	• Виділити фізичний простір в оренду на 3 роки за символічну вартість (за конкурсним відбором). • Забезпечити матеріально-технічну базу: ПК, безкоштовний інтернет тощо. • Організувати систематичну підтримку для підприємців: періодичні тренінги, індивідуальний супровід, юридичні та податкові консультації, грантова підтримка на конкурсній основі, зустрічі з інвесторами. • Поширити інформацію про бізнес-інкубатор, зокрема через застосунок «Рівне все в смартфоні».
Хто відповідальний	• Рівненський міський центр зайнятості (відділ рекрутингу). • Департамент економічного розвитку. • Центр розвитку партнерства національного університету водного господарства та природокористування. • Департамент цифрової трансформації та забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради.
Для кого	Початківці-підприємці до 35 років, зокрема ветерани.
Як це працюватиме	Молодь, яка започатковує бізнес, отримує комплексну підтримку: індивідуальні консультації, методичний супровід та менторство від досвідчених підприємців: доступ до обладнаного робочого простору на 3 роки, а також сприяння у підготовці до залучення інвестицій і встановлення контактів з потенційними інвесторами для пітчингів.
Очікуваний результат	Підвищиться економічна активність серед молоді, збільшиться кількість стартапів, у т.ч. інноваційних, та бізнесів з Рівного, які стануть відомими по всій Україні.

3. Створити Простір мілітарних і цивільних технологій «ТехноРівне» 3.66/5 (73.1%)

Що зробити	• Концепт дослідницько-інженерного осередку. • Виділити приміщення для простору (трансформувати підлітковий клуб/ на базі університету/ наявного реабілітаційного центру). • Підібрати персонал (вчителі, майстри). • Сформувати матеріальну базу. • Організувати сертифіковане навчання, дослідження, розробки і тестування розробок. • Додати в технічне завдання застосунка «Рівне все в смартфоні» рекламу простору, популяризувати у школах.
Хто відповідальний	• Управління освіти. • Управління у справах молоді та спорту. • Департамент соціальної та ветеранської політики Рівненської міської ради. • Департамент цифрової трансформації та забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради.
Для кого	Молодь 12-25 років (зокрема ветерани).
Як це працюватиме	Учні вивчатимуть сучасні технології, основи інженерії та конструювання, спеціалізоване програмне забезпечення, зокрема для оборонної промисловості. Вдосконалюватимуть існуючі цивільні рішення (у сферах медицини, агро тощо) та розроблятимуть нові технологічні продукти.

	У розробках орієнтуватися на потреби громади та ЗСУ. Залучати ІТ-фахівців, військових, ветеранів як менторів і кураторів. Сертифікувати випускників після повного, успішного завершення курсів.
Очікуваний результат	Розвиток технологічних компетенцій молоді (12–25 років) через їх залучення до суспільно корисної діяльності й роботу над реальними проєктами, де учасники зможуть апробувати свої розробки. Професійна адаптація ветеранів. Стимул появи дешевих інноваційних рішень для закриття потреб громади у сфері довкілля, оборони, агро виробництва

6. Створення консультаційного вікна підтримки молодіжного підприємництва на базі ЦНАП 3.66/5 (73.1%)

Що зробити	Організувати на базі ЦНАП консультаційне вікно за участі Департаменту економіки для інформування та супроводу молоді щодо відкриття власної справи, участі в міських програмах підтримки, грантових можливостях, доступі до комунальних приміщень, написанні заявок та розвитку власної ініціативи.
Хто відповідальний	• Департамент економічного розвитку. • Центр надання адміністративних послуг у місті Рівному.
Для кого	Для молоді, яка планує започаткувати власну справу, розвивати бізнес-ідею або хоче дізнатися про можливості підтримки з боку міста.
Як це працюватиме	У ЦНАП визначається окреме робоче місце або відповідальний консультант, який проводить первинні консультації, надає інформацію про доступні можливості, допомагає орієнтуватися у програмах підтримки та скеровує до відповідних сервісів чи партнерів. (Цього зараз немає і це відрізняється від того, що робить центр зайнятості, це про міські програми і також їх супровід).
Очікуваний результат	Молодь отримує зрозумілий і доступний механізм старту власної справи, зростає використання міських програм підтримки, збільшується кількість молодіжних бізнес-ініціатив та економічна активність молодих людей у громаді.

Що зміниться в громаді

- Зростає кількість молодих підприємців та стартапів.
- Молодь знає, де і як почати власну справу – є чіткий маршрут від ідеї до реалізації.
- Ветерани мають конкретні інструменти для професійної адаптації та входу в бізнес.
- Рівненська громада стає помітною на підприємницькій мапі України.

БЛОК

Простори та середовище

Рівненська громада стає місцем, де молодь хоче проводити час: живі публічні простори для спорту, відпочинку, творчості та нетворкінгу.

П’ять рекомендацій цього блоку об’єднані спільним розумінням: Рівне має стати містом, де молодь хоче проводити час. Це означає живі публічні простори для спорту (№10), відпочинку (№9), творчості (№11), якісне культурне середовище в центральному парку (№17) та соціальний простір для зустрічей і нетворкінгу (№7).

7. Створення соціального кафе на базі молодіжного центру 4.16/5 (83.1%)

Що зробити	Передбачити у молодіжному центрі окремий простір для функціонування соціального кафе як відкритого місця зустрічей, спілкування, навчання та підтримки молодіжних ініціатив. Запровадити модель, за якої частина доходу від діяльності кафе спрямовується на розвиток молодіжного центру, події, освітні заходи та підтримку молодіжних проєктів.
Хто відповідальний	• Управління у справах молоді та спорту. • Адміністрація молодіжного центру. • Молодіжна рада. • Партнери з числа громадських або соціальних підприємств.
Для кого	Для молоді, мешканців громади, громадських ініціатив, молодих підприємців, команд та організацій, які потребують відкритого простору для взаємодії та розвитку.
Як це працюватиме	У молодіжному центрі облаштовується кафе-простір, який працює як місце відпочинку, нетворкінгу та проведення подій. Управління може здійснюватися через партнерську модель із соціальним підприємством або організацією. Частина прибутку спрямовується на підтримку діяльності центру та молодіжних ініціатив.
Очікуваний результат	Створення живого та привабливого молодіжного простору, розвиток підприємницьких навичок молоді, нові можливості для спілкування й обміну досвідом, а також додатковий ресурс для підтримки молодіжних проєктів і активностей.

9. Промоція Рівного через емоцію: створення відкритих просторів для активного відпочинку молоді 3.91/5 (78.1%)

Що зробити	Створити емоційно привабливе, сучасне активне середовище в Рівному (громадські простори, а саме: парки, сквери, кишеньковий парк), яке стимулює фізичну активність і соціальну взаємодію молоді, формує відчуття приналежності до міста та спонукає проводити в ньому час. Трансформація громадських просторів із зонами для активного відпочинку молоді.
Хто відповідальний	• Управління культури і туризму. • Управління у справах молоді та спорту із залученням інших департаментів. • Реалізація: департаменти органів місцевого самоврядування, молодіжні/громадські організації, бізнес, спортсмени. • За рахунок бюджетних коштів, міжнародної технічної допомоги та інших грантових програм.
Для кого	Для молоді різного віку, туристів/гостей міста та інших мешканців.
Як це працюватиме	Це має бути мережа активних зон в парках, скверах тощо, з різними видами активностей, наприклад, десь скейт парк, десь скелелазна стінка (парк імені Т.Шевченка), сухий фонтан тощо. Регулярне відвідування таких просторів підсилить соціалізацію молоді, взаємодія/знайомство. Розробка має бути з долученням молоді, лідерів думок серед молоді та експертів, щоб простори були не тільки «статичними», а й «динамічними»: відбувалися різні змагання, танцювальні батли, зустрічі з лідерами думок.

Очікуваний результат	- Живі та активні публічні простори; - підвищення фізичної активності молоді; - посилення соціальної взаємодії; - формування емоційного зв'язку з містом; - зростання залучення до життя громади; - покращення громадських просторів.

10. Створити багатофункціональні спортивні простори під відкритим небом

4.25/5 (85.0%)

Що зробити	• Визначитись із територіальним розташуванням спортивних просторів у громаді та погодити з місцевою владою. • Привести до належного стану наявні спортивні майданчики. • Облаштувати нові сучасні майданчики. • Залучити спонсорів: гранти, бізнес тощо. • Провести інформаційну кампанію.
Хто відповідальний	• Управління у справах молоді та спорту. • Управління культури і туризму. • Управління містобудування та архітектури. • Ініціативна група.
Для кого	Для мешканців громади – Рівне і Квасилів. Для молоді, дітей, батьків, ветеранів, осіб з інвалідністю.
Як це працюватиме	• Створюється від 3 просторів під відкритим небом «5 в 1». • Один із варіантів: Баскетбол, міні футбол, волейбол, теніс, бадмінтон. Розмітка з різними кольорами поля та врахування безбар'єрності майданчиків. • Вільний доступ до тренувань. • Можливість проводити різні змагання з різних видів спорту.
Очікуваний результат	Зайнятість молоді. Проведення регулярних змагань з різних видів спорту. Оздоровлення молоді. Вільний доступ до тренувань.

11. Створення просторів для молодих митців 3.72/5 (74.4%)

Що зробити	• Визначитись з приміщенням та погодити з владою. • Привести приміщення до належного стану. • Залучити спонсорів через гранти, бізнес, тощо. • Провести інформаційну кампанію.
Хто відповідальний	• Управління культури і туризму. • Ініціативна група.
Для кого	Для мешканців громади – Рівне і Квасилів. Для молоді, дітей, батьків, ветеранів, митців.
Як це працюватиме	Для початку відкрити простір для молодих митців: фотографи, літератори, художники. На базі: проведення виставок, лекцій, майстер-класів, обмін досвідом, воркшопів. В подальшому створити простори з залученням митців в інших сферах: гончарство, хендмейд тощо.
Очікуваний результат	Діти та молодь матимуть вільний доступ до просторів. Реалізовуватимуть творчі ідеї та таланти. Відбуватиметься обмін досвідом. Проводитимуться виставки, майстер-класи. Сприятиме самореалізації та творчому розвитку молоді.

17. Покращення культурного середовища для молоді (благоустрій парку імені Т.Шевченка) 4.16/5 (83.1%)

Що зробити	• Прокомунікувати з жителями громади щодо того, як це має бути (наприклад, через публічні консультації) для вивчення думки та побажань. • Розробити проєктно-кошторисну документацію. • Залучати кошти, пошук інвестицій (місцевих інвестицій, грантових коштів). • Заохочувати місцевих інвесторів (поширення інформації про них; підписати, що це було зроблено за підтримки конкретних підприємців). • Підібрати виконавців (в т.ч. залучити місцеві комунальні підприємства щодо взаємодії за напрямками, окремими зонами).
Хто відповідальний	• Рівненська міська рада. • Виконавчий комітет. • Управління культури і туризму. • Управління містобудування та архітектури. • Управління у справах молоді та спорту. • Управління освіти. • Департамент інфраструктури і благоустрою.
Для кого	Для молоді, для туристів, для сімей, для дітей.
Як це працюватиме	Молоді люди в громаді зможуть проводити своє дозвілля у пристосованих для цього просторах: - зонування територій (галявини, вигул собак, зони барбекю), - дозвілля для молоді за різними напрямами (співанки, арт-виставки, дебати, гра на гітарі), - заміну атракціонів, дитячих та спортивних майданчиків, - оновлення освітлення, - встановлення камер з метою дотримання правил безпеки, - кіноперегляд (перегляд фільмів під відкритим небом), - спільний перегляд футболу та спортивних змагань, - дискотеки для 30+.
Очікуваний результат	Створено комфортне середовище для відпочинку та гарного проведення часу дозвілля, молодь має місце для релаксу та відпочинку.

Що зміниться в громаді

- Рівненська громада стає місцем, де молодь хоче бути – є, де провести час, зустрітися, реалізувати себе.
- Формується емоційний зв'язок між молоддю і містом через спільні простори та події.
- Зростає фізична активність та залученість молоді до громадського життя.
- Громада стає більш привабливою для туристів і нових жителів.

БЛОК

Культурні події та ідентичність

Формування емоційного зв'язку молоді з громадою через спільні події та культурну спадщину регіону.

Дві рекомендації цього блоку спрямовані на формування емоційного зв'язку молоді з містом через спільні події. Ярмарок інтересів (№12) допомагає знайти хобі чи спортивний напрям, а відродження «Древлянських джерел» (№13) – це і культурна ідентичність, і туристичний потенціал регіону.

12. Культурно-спортивний ярмарок інтересів «Творча молодь» 3.53/5 (70.6%)

Що зробити	• Провести аудит закладів. • Запросити та залучити учасників. • Провести інформаційну кампанію. • Погодити місця проведення.
Хто відповідальний	• Управління у справах молоді та спорту. • Управління культури і туризму. • Департамент соціальної та ветеранської політики Рівненської міської ради.
Для кого	Для мешканців громади – Рівне і Квасилів. Молоді, дітей, батьків.
Як це працюватиме	У літній період представники різних спортивних, музикальних, пісенних та інших гуртків і просторів презентують свої напрямки діяльності. У різний період, залежно від тематики, на різних локаціях такі ярмарки організовуються під відкритим небом. Учасники можуть ознайомитися з будь-яким напрямком, спробувати себе та вибрати для себе хобі чи спорт.
Очікуваний результат	Залученість молоді до культурного життя громади. Самозайнятість та творча самореалізація. Популяризація здорового та активного способу життя. Творчий розвиток.

13. Відродження міжнародного етнофестивалю «Древлянські джерела» 3.75/5 (75.0%)

Що зробити	• Запросити меценатів. • Закінчити війну. • Запросити фольклорні колективи з України та інших країн. • Рекламна кампанія. • Скласти графік: дата, місце, ресурси, кошторис.
Хто відповідальний	• Управління культури і туризму • Засновник і організатор Етнокультурного центру Рівненського міського Палацу дітей та молоді Ковальчук В. П.
Для кого	Для мешканців громади – Рівне і Квасилів. Молоді, дітей, батьків і іноземних представників.
Як це працюватиме	Раз на рік в літній період проводиться фестиваль-конкурс етногуртів зі всього світу. На базі фестивалю проводиться популяризація слов'янської культури. Різні конкурси, майстер-класи, історичні виставки тощо.
Очікуваний результат	Молодь залучена до вивчення, збереження та популяризації автентичної народної культури, фольклору та звичаїв. Збільшується кількість людей, що відвідали регіон. Популяризація Рівненського Полісся. Залучення великої кількості молоді з-за кордону. Відновлення етнокультурної спадщини регіону. Залучення молоді до культурного життя громади.

Що зміниться в громаді

- Молодь знає і пишається культурною спадщиною Рівненського Полісся.
- Регіон стає відомим за межами України через міжнародні культурні події.
- Молодь знаходить своє хобі та спільноту через ярмарок інтересів.
- Місто формує власну культурну ідентичність, яка притягує, а не відштовхує.

БЛОК	**Молодіжна інституційна інфраструктура** Системні інституції, які забезпечують сталу підтримку молоді: центр, хаби, менторство, дослідження та координація.

Шість рекомендацій цього блоку є найскладнішими у реалізації, але фундаментальними. Молодіжний центр (№18) і мережа хабів (№20) формують постійну екосистему підтримки. Дослідницькі ініціативи (№14, №19) забезпечують доказову базу для рішень. Менторська система (№16) підтримує студентів, а Експертна рада (№15) стає механізмом системної координації та підзвітності.

14. Провести комплексне дослідження потреб молоді Рівненської громади 3.53/5 (70.6%)

Що зробити	Розробити та провести дослідження (опитування, фокус-групи, інтерв'ю) серед різних груп молоді (школярі, студенти, молодь, яка працює) щодо їхніх потреб, мотивацій, планів і викликів.
Хто відповідальний	Місцева влада (Управління у справах молоді та спорту), молодіжні центри, громадські організації, дослідницькі команди.
Для кого	Молодь 14-35 років Рівненської громади, стейкхолдери (влада, освітні заклади, громадські організації).
Як це працюватиме	Це перший крок до створення молодіжного центру, щоб сформувати ті послуги і сервіси, яких дійсно потребує молодь Рівненської громади. Збір даних через онлайн-опитування, офлайн-зустрічі та глибинні інтерв'ю, далі аналіз результатів та публічне представлення. Використання результатів у плануванні політик і програм для молоді.
Очікуваний результат	У громаді з'явиться молодіжний центр, який буде задовольняти реальні та актуальні потреби молоді. Рішення для молоді базуються на реальних даних, а не припущеннях. Підвищується ефективність молодіжної політики та програм, краще розуміння потреб різних груп молоді.

15. Створити експертну раду з підтримки реалізації молодіжної політики 3.19/5 (63.8%)

Що зробити	Сформувати експертну раду з реалізації молодіжної політики та впровадження напрацьованих рекомендацій при міському голові із залученням представників влади, учасників та учасниць Громадської Асамблеї, молоді, освіти, бізнесу та громадського сектору
Хто відповідальний	• Рівненська міська рада, Управління у справах молоді та спорту. • Профільні управління у партнерстві з громадськими організаціями, бізнесом та молодіжною радою.
Для кого	Стейкхолдери процесу (влада, освітні заклади, громадські організації, бізнес), молодь громади як кінцева цільова аудиторія.

Як це працюватиме	Згідно з Положенням про Експертну раду на конкурсній основі оберуть пул експертів, зацікавленої молоді, представників бізнесу, громадських організацій, учасників Громадської Асамблеї (за бажанням), Рада працює як дорадчий орган на громадських засадах: аналізує ініціативи, надає експертні рекомендації, допомагає залучати партнерів і ресурси; включає представників молоді, експертів і практиків; діє на регулярній основі без дублювання функцій департаменту.
Очікуваний результат	Підвищується якість реалізації молодіжної політики. Рішення стають більш обґрунтованими та інклюзивними. Посилюється співпраця між владою, молоддю та партнерами. Зростає довіра між владою та громадою. Рекомендації не залишаються декларативними.

16. Система менторського супроводу інтеграції студентів у життя Рівненської громади

3.47/5 (69.4%)

Що зробити	Запровадити у закладах вищої освіти систему менторського супроводу студентів як частину моделі «університету, дружнього до дітей та молоді», що поєднує відкриту інфраструктуру, залучення до життя громади та підтримку в саморозвитку, пошуку роботи та свого місця в громаді.
Хто відповідальний	Заклади вищої освіти, Рівненська міська рада, молодіжний центр, молодіжна рада, громадські організації у партнерстві з бізнесом.
Для кого	Студенти (особливо першокурсники), школярі як потенційні абітурієнти, молодь громади.
Як це працюватиме	Університети відкривають свої простори для молоді (для участі у подіях, воркшопів, користування коворкінгами) та впроваджують систему менторства: студенти отримують ментора і доступ до можливостей у громаді, пробують себе в проєктах, стажуваннях і ініціативах, набувають досвіду та поступово знаходять своє місце в громаді.
Очікуваний результат	Студенти відчувають себе частиною університету і громади. Зростає їхня залученість і активність. Підвищується привабливість місцевих закладів вищої освіти. Формується підтримуюче середовище розвитку та зменшується відтік молоді. Молодь знаходить себе в професії, будує кар'єру або започатковує власну справу в Рівному, відчуває зв'язок із містом і ідентифікує себе як частину громади.

18. Створення молодіжного центру як комунальної установи Рівненської громади

3.84/5 (76.9%)

Що зробити	• Прийняти рішення місцевої ради про створення Молодіжного центру (додатками до якого буде визначено працівників установи на постійній основі, місце розташування центру) та затвердити Статут. • Зареєструвати юридичну особу. • Розробити проєктно-кошторисну документацію. • Підібрати персонал та залучення волонтерів. • Виділити приміщення. • Провести ремонт. • Залучити кошти місцевого бюджету та грантові кошти.
Хто відповідальний	• Рівненська міська рада. • Виконавчий комітет. • Управління у справах молоді та спорту. • Управління комунальною власністю.

Для кого	Для молоді, для студентів, для молодих підприємців.
Як це працюватиме	Молодь знатиме, що є єдиний осередок, який займається молодіжною політикою та роботою з молоддю, залучає гранти, показує молоді можливості розвитку в різних сферах через: - інформування молоді для подальшого залучення в молодіжних процесах громади; - залучення учнів та студентів; - включення молоді до усіх процесів в громаді; - індивідуальні консультації, групові програми, зустрічі з менторами, доступ до стажувань і можливостей, співпраця з коледжами, університетами та роботодавцями. У молоді є можливість в одному місці дізнаватись про: - курси для побудови кар'єри, пошуку роботи, - здійснення підприємницької діяльності, - профорієнтацію підлітків (активне залучення учнів зі шкіл), - ознайомлення молоді з підприємцями/підприємствами, - юридичну підтримку та консультування, - потреби та можливості бізнесового середовища громади.
Очікуваний результат	Створено єдиний багатофункціональний осередок із втілення молодіжної політики в громаді з окремими філіями на основі існуючих підліткових молодіжних клубів (різних послуг у сфері молодіжної політики), у т.ч. окремою філією – напрямком якої буде надання доступних сервісів згідно з потребами молоді: профорієнтація, кар'єрне консультування, наставництво, стажування. Молодь отримує доступ до системної підтримки розвитку, зростає рівень зайнятості та самореалізації, зменшується відтік молоді з громади. Молодь знає, де вона може знайти інформацію про кар'єрні можливості, як правильно заповнити резюме, як належно комунікувати з роботодавцями, цей простір є надійним, залучені підприємці та місцевий бізнес взаємодіють з навчальними закладами, і можуть отримати потрібні кадри.

19. Створити центр дослідження потреб Рівненської громади 3.31/5 (66.3%)

Що зробити	Створити Центр, відповідальний за проведення досліджень (опитування, фокус-групи)
Хто відповідальний	• Департамент економічного розвитку – створення Центру; • заклади вищої освіти (зокрема програми соціології) – проведення досліджень; • громадські організації – сприяння залученню фінансування для досліджень; • бізнес – замовлення досліджень відповідно до власних потреб.
Для кого	Для структур Рівненської міської ради, молодіжних хабів та бізнесу.
Як це працюватиме	Центр буде проводити регулярні моніторинги, отримує запити на дослідження від молодіжних хабів: - дослідження відбуваються регулярно і повторювано; - дослідження проводяться на замовлення різних управлінь Рівненської міськради (освіти, культури, екології тощо); - дослідження можуть проводитись на замовлення бізнесу (оплачувано); - результати досліджень враховуються в різних стратегічних документах громади;

	- дослідження не залежні від політичної кон'юнктури; - Центр може бути самоокупним; - Центр залучає молодь до стажувань у проведенні опитувань.
Очікуваний результат	Розуміння потреб жителів громад і вектору розвитку Рівненської громади

20. Створення мережі молодіжних хабів для набуття практичних навичок 3.78/5 (75.6%)

Що зробити	Створити простори для спільнот молодих людей, у яких вони можуть змінити життєвий вектор, спільно беручи участь у розробці різнопланових проектів для міста (спортивних, реабілітаційних, культурних, екологічних, технічних та ін.)
Хто відповідальний	Управління у справах молоді та спорту (координатор), інші структурні підрозділи міської ради (стратегічного розвитку, освіти, культури, екології, економіки), а також залучені Центр зайнятості, заклади освіти, громадські організації та бізнес.
Для кого	Для молоді: - учні старших класів; - студенти; - випускники ЗВО; - молоді ветерани; - матері та батьки у відпустці по догляду за дитиною; - працююча молодь, яка хоче змінити сферу.
Як це працюватиме	Методом залучення у професійне середовище молодь адаптується до реалій, перекваліфіковується і вирішує реальні проблеми громади та здобуває менторську підтримку громади: - створена мережа хабів; - хаби функціонують в різних районах громади; - хаби мають різні галузеві спрямування (бізнес, екологія, культура тощо); - молодь у хабах може спробувати себе в різних професіях; - хаби організовують заходи - ярмарки професій, майстер-класи, хакатони тощо; - в хабах команди молоді працюють над вирішенням питань, які сформульовані Центром досліджень стратегічних питань; - мережа хабів проводить щорічний фестиваль своїх досягнень; - хаби можуть бути створені на базі існуючих міських інституцій; - мережа може об'єднувати інтереси бізнесу, освіти, центрів профорієнтації.
Очікуваний результат	Молодь здобуває кваліфікацію, знаходить цінність для громади, підтримку середовища і сенс життя в громаді.

Що зміниться в громаді

- Молодь має системну інституційну підтримку – не разові заходи, а постійна екосистема.
- Рішення у сфері молодіжної політики базуються на реальних даних і потребах.
- Студенти залишаються в громаді, бо відчувають себе її частиною.
- Влада і громада мають спільний механізм координації та підзвітності.

20 рекомендацій: загальна картина

Якщо розглядати всі чотири тематичні блоки як єдине ціле, можна побачити системну логіку, яку учасники й учасниці сформували самостійно – без підказок, у процесі спільної роботи протягом трьох вікендів.

► Простір важливіший за програми

Рекомендації з найвищою підтримкою стосуються фізичного середовища: спортивні майданчики, парк, відкриті простори, соціальне кафе. Учасники та учасниці хочуть більше місць, які стануть простором, де можна зустрітися, провести час і відчути, що місто для тебе, а не просто навколо тебе. Те, що саме ці рекомендації зібрали найбільше голосів, говорить про реальну потребу, що молоді потрібен її простір у громаді.

► Підприємництво потребує маршруту

Серед рекомендацій є чіткий шлях для молодого підприємця: від шкільної програми, де школярі можуть навчатися підприємництву до інкубатора, технологічного простору і консультації в ЦНАП. Важливо подивитися на цю групу рекомендацій не лише як на окремі напрацювання, а як можливість побудувати цілісний маршрут, який допоможе молоді розуміти куди йти, до кого звертатися і хто може допомогти.

► Точкові зміни не вирішать запит на створення інституційного підходу та системності

Частина рекомендацій стосується інституцій – молодіжний центр, хаби, також є запит на вивчення потреб та збір даних. Важливо подивитися на цю групу не як на окремі структури, а як на основу для системного підходу, щоб (пере)запустити молодіжну політику в громаді. Без цього інші рекомендації ризикують бути точковими змінами і не вплинути на структурні зміни в громади. Розуміючи це, учасники та учасниці включили ці рекомендації до фінального списку.

► Ідентичність є частиною інфраструктури

Серед рекомендацій є такі, що стосуються культури та спільних подій. Відчуття приналежності до міста та позиціонування міста через культуру – це те, що також є частиною життя і може утримувати не менше, ніж робота чи житло.

Ці рекомендації разом описують Рівненську громаду, якою вона може бути: громадою з підприємницькою культурою, живими просторами, сильною культурною ідентичністю та системою підтримки молоді. Це бачення сформували учасники Громадської Асамблеї, щоб зробити громаду місцем, де молодь хоче залишатися та будувати своє майбутнє.

4.4. Цифровізація та інформування як наскрізна тема рекомендацій

Три з 20 рекомендацій, пов'язані з цифровізацією та інформуванням (№4, №5, №8). Вони займають особливе місце серед результатів Асамблеї і на них варто звернути увагу окремо.

Чому це не окрема ціль, а інструмент

Під час першої пріоритизації цілей учасники та учасниці не визначили «інформування» чи «цифровізацію» як окремий пріоритет, хоча ці теми регулярно звучали в обговореннях у малих групах. На це звернули увагу й самі учасники та учасниці під час аналізу результатів.

У цьому простежується важлива логіка: громада потребує не лише цифрового застосунку чи платформи, але й якісного наповнення та популяризації таких інструментів серед жителів. Проблема полягає не стільки у відсутності платформи, скільки у нестачі можливостей, сервісів та інформації, які варто на ній відображати, а також у необхідності зробити її справді доступною та зручною для різних демографічних груп.

Фактично ця рекомендація стосується не лише молоді. Вона відображає ширший досвід учасників Асамблеї у пошуку інформації про життя громади, користуванні міськими сервісами та отриманні відповідей на свої запити.

Рекомендація №8 («Рівне все в смартфоні») отримала найвищий рейтинг з усіх 20 рекомендацій – 94,4%. Це не суперечність, а уточнення: учасники підтримують цифровізацію як інструмент, що робить видимими та доступними всі інші зміни. Застосунок стає корисним тоді, коли є що показувати: бізнес-інкубатор, хаби, відремонтований парк, консультаційне вікно в ЦНАП (на основі інших рекомендацій). Але ще важливо, що він може стати точкою, де різні сфери міського життя зустрічаються в одному місці: освіта, культура, підприємництво, послуги. Інструмент, який робить міжсекторальну співпрацю видимою для кожного жителя.

Рекомендації наскрізного напряму

4. Розробити різнорівневу інформаційну кампанію від міста «Місто для молоді» 3.47/5 (69.4%)

Що зробити	Створити програму заходів, яка буде розкривати суть інфокампанії: кого інформувати, як інформувати, якими каналами. Інформувати про наявні міські та державні можливості створення та підтримки бізнесу для рівненської громади.
Хто відповідальний	• Управління у справах молоді і спорту. • Департамент економічного розвитку. • Рівненський міський центр зайнятості. • Молодіжна рада при Рівненській міській раді.
Для кого	Для молоді, яка бажає відкрити власну справу і їй необхідна підтримка; для молоді, яка замислюється над цим питанням, але не знає, як місто і держава можуть допомогти.
Як це працюватиме	Напрацьовується перелік заходів: івенти інформаційні, просування у соціальних мережах (які часто використовує молодь); реклама в тому числі і зовнішня; друковані буклети. Мета такої кампанії – сповістити про можливості міста (наприклад: гранти на стартапи; гранти на генератори тощо; як ними користуватися, як звернутися; хто відповідає і за що; про механізми).
Очікуваний результат	Більша кількість молодих людей, які обізнані в міських програмах підтримки та державних програмах. Збільшується кількість заявок по програмі грантів на стартапи. Збільшується якість поданих заявок на гранти.

5. Міська цифрова платформа доступних приміщень молоді для старту справи і практичного використання 3.50/5 (70.0%)

Що зробити	Створити сучасний електронний міський ресурс доступних комунальних приміщень у зручному цифровому форматі замість PDF-переліків. Ресурс має містити каталог приміщень із фотографіями, геолокацією, основними параметрами (площа, стан, призначення, доступність), актуальним статусом та зрозумілою покроковою інструкцією, як обрати приміщення і подати заявку онлайн. Окремо передбачити прозорий механізм підтримки молоді, яка хоче відкрити власну справу або реалізувати ініціативу у такому приміщенні: пільгові умови оренди, «оренда за 1 гривню», конкурсний відбір, стартові ставки, тимчасові пільги або спеціальні умови для молодіжних бізнесів і соціальних ініціатив.
Хто відповідальний	• Управління комунальною власністю. • Управління у справах молоді та спорту. • Молодіжна рада при Рівненській міській раді.
Для кого	Для молодих людей, які хочуть відкрити власну справу, започаткувати стартап або реалізувати соціальну чи креативну ініціативу, але не мають доступного приміщення чи достатніх стартових ресурсів. Також для молодіжних громадських організацій, ініціативних груп, самозайнятої молоді, початківців-підприємців та локальних команд, які шукають простір для роботи, розвитку послуг або проведення діяльності.

Як це працюватиме	Місто створює онлайн-платформу з актуальним переліком доступних комунальних приміщень. Користувачі можуть переглянути варіанти, ознайомитися з умовами, обрати приміщення та подати заявку онлайн. Для молоді передбачаються окремі пільгові або конкурсні умови доступу до приміщень для запуску бізнесу чи реалізації ініціатив.
Очікуваний результат	Прозорий і зручний доступ молоді до комунальних приміщень для започаткування власної справи та реалізації ініціатив, ефективніше використання міського майна, розвиток молодіжного підприємництва, нових сервісів і активності в громаді.

8. Створення єдиного вебресурсу з мобільним застосунком «Рівне все в смартфоні» з чат-ботом та інтерактивною мапою 4.72/5 (94.4%)

Що зробити	Створити єдиний веб ресурс (портал) з інформаційною платформою, мобільним застосунком з інтегрованою мапою, що інтегрує різні сервіси для молоді: освіта, культура, спорт, робота, дозвілля тощо.
Хто відповідальний	• Департамент цифрової трансформації та забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради. • Реалізація: управління та департаменти ОМС, молодіжні/громадські організації, бізнес, спільно (економічний відділ міської ради, місцеві IT спеціалісти, в т.ч. серед учасників Асамблеї). • За рахунок бюджетних коштів, міжнародної технічної допомоги та інших грантових програм.
Для кого	Для всіх мешканців та гостей громади, з фокусом на молодь різного віку.
Як це працюватиме	Вебресур із мобільним застосунком поєднує в собі функції соціальної мережі, сервісно-інформаційного порталу та ігрових механізмів. Має бути інтегрований з міськими сервісами/даними/департаментами, включати бізнес/підприємців, університети тощо Основні функціональні блоки: особистий кабінет молодої людини; інтерактивна мапа можливостей; транспорт та мобільність (онлайн навігація); дозвілля та культура; активність та участь/волонтерство; освіта та розвиток; чат бот у соціальних мережах (швидкий доступ); інформаційний центр; спорт, робота; зворотній зв'язок. Має бути включена функція гейміфікації.
Очікуваний результат	Створено єдиний цифровий екосистемний ресурс (вебплатформа + мобільний застосунок + FAQ в подальшому з чат-ботом), який об'єднує всі можливості для молоді в громаді та забезпечує швидкий і зручний доступ до них. Молодь поінформована про доступні можливості (освіта, робота, дозвілля, участь). Збільшено рівень залученості молоді до життя громади через різні конкурси тощо. Покращено комунікацію між молоддю та органами місцевого самоврядування через інтегровані інструменти зворотного зв'язку.

4.5. Від рекомендацій до впровадження: роль місцевої влади

Усі напрацьовані рекомендації передаються Рівненській міській раді у формі цього Звіту. Орган місцевого самоврядування зобов'язується розглянути рекомендації та надати публічну відповідь щодо їх врахування або обґрунтованих причин неврахування.

У подальшому органу влади рекомендується розробити план дій із чіткими строками виконання рекомендацій та визначеними відповідальними структурними підрозділами, а також регулярно публічно звітувати громаді про хід їх реалізації.

Міжнародні кращі практики говорять про щонайменше два етапи подальшого зворотного зв'язку від влади після завершення Громадської Асамблеї:

- **Перший етап доцільно провести орієнтовно через 3–4 місяці після презентації рекомендацій.** На цьому етапі орган місцевого самоврядування має повідомити, які рекомендації можуть бути реалізовані, які потребують додаткового опрацювання, а які наразі є складними для впровадження – із наданням відкритих та аргументованих пояснень.
- **Наступний етап варто провести через 6–10 місяців, щоб публічно представити прогрес у реалізації рекомендацій**, поділитися досягнутими результатами та окреслити подальші кроки.

Такий підхід дозволяє не лише підтримати довіру до процесу, але й перетворити рекомендації Асамблеї на довготривалий механізм співпраці між громадою та місцевою владою.

Також доцільно створити публічний інструмент моніторингу прогресу – наприклад, на вебсайті громади, де жителі та жительки зможуть відстежувати статус реалізації рекомендацій упродовж часу. Такі інструменти посилюють підзвітність органів влади та демонструють, що громадська участь приводить до реальних результатів.

5. ВИСНОВКИ

5.1. Громадська Асамблея Рівненської громади в цифрах

Думки та враження учасників та учасниць є одним із найважливіших показників якості та результативності Громадської Асамблеї. Для оцінки процесу проєкт Ради Європи провів дослідження серед учасників та учасниць Громадської Асамблеї в Рівненській громаді. Опитування проводилося анонімно до початку роботи Асамблеї та після завершення всіх її сесій.

Результати показали, що для більшості учасників та учасниць Громадська Асамблея стала першим знайомством із цим інструментом деліберативної демократії. До початку процесу **лише 16% опитаних раніше чули про Громадські Асамблеї**. Водночас після завершення процесу **91% респондентів зазначили, що їм повністю або переважно зрозуміло, як працює цей формат і для чого він потрібен**. Це свідчить про те, що участь в Асамблеї дала змогу більшості учасників і учасниць зрозуміти принципи роботи цього інструменту та його роль у прийнятті рішень на місцевому рівні.

Одним із найбільш показових результатів стало те, що **всі без винятку учасники та учасниці (100%)**, які відповіли на фінальне опитування, **визнали своє рішення долучитися до Громадської Асамблеї правильним**:

- **100% респондентів зазначили**, що взяли б участь у подібному процесі знову, якби така можливість з'явилася в майбутньому,
- **97% порекомендували б** участь у Громадській Асамблеї своїм друзям або знайомим.

На початку процесу головними мотивами участі були:

- **бажання зробити внесок у розвиток громади (59%),**
- **інтерес до нового формату громадської участі (54%),**
- **прагнення впливати на рішення, які ухвалюються в громаді (51%).**

Лише **5% респондентів** зазначили матеріальну винагороду як мотивацію до участі. Це підтверджує, що участь у Громадській Асамблеї була насамперед проявом громадянської активності та зацікавленості у розвитку громади

Важливою складовою роботи Громадської Асамблеї було ознайомлення учасників та учасниць із різними аспектами молодіжної політики та потреб молоді Рівненської громади. Після завершення процесу **97% респондентів повідомили, що їхні знання щодо викликів, можливостей та потреб молоді розширилися, зокрема 74% зазначили, що вони розширилися значною мірою.**

Серед найцінніших особливостей Громадської Асамблеї учасники та учасниці найчастіше зазначали:

- **репрезентативність складу Асамблеї (68%),**
- **участь звичайних жителів громади у виробленні рішень (65%),**
- **а також зобов'язання місцевої влади розглянути напрацьовані рекомендації (62%).**

Понад половина опитаних також високо оцінила можливість отримати збалансовану інформацію від незалежних експертів та експерток. Особливо показовими є результати оцінки якості самого процесу:

- організацію Громадської Асамблеї учасники та учасниці оцінили в середньому **на 4,79 бала з 5 можливих,**
- комунікацію між організаторами та учасниками — **на 4,82 бала,**
- роботу провідного фасилітатора — **на 4,85 бала,**
- роботу фасилітаторок за столами — **на 4,76 бала,**
- роботу провідної експертки – також **на 4,76 бала.**

Водночас опитування засвідчило, що для учасників та учасниць ключовим критерієм успішності Громадської Асамблеї **залишається подальша доля напрацьованих рекомендацій**. До початку роботи Асамблеї третина респондентів висловлювала занепокоєння щодо можливого невпровадження рекомендацій; після завершення процесу майже половина опитаних зазначила, що переживає, чи перетворяться рекомендації на конкретні рішення та дії. Це свідчить про високий рівень відповідальності учасників та учасниць за результати своєї роботи та їхню зацікавленість у практичному впливі Асамблеї на розвиток громади.

Загалом результати опитування демонструють високий рівень задоволеності учасників та учасниць процесом, значне розширення їхніх знань щодо теми молодіжної політики та позитивне сприйняття Громадської Асамблеї як інструменту участі громадян у прийнятті рішень. Водночас вони підкреслюють важливість подальшого взяття до уваги та реалізації напрацьованих рекомендацій як ключового чинника довіри до цього інструменту в майбутньому.

5.2. Відгуки учасників та учасниць

Оцінка процесу була б неповною без голосів самих учасників та учасниць. Наведені нижче цитати відображають їхні особисті враження від участі в Асамблеї та демонструють, як вони оцінюють її організацію, формат роботи й отриманий досвід.

«Я вражена, що громадяни різного віку, професії, освіти, соціального статусу можуть згуртуватися навколо актуальної для громади ідеї, щоб розробити практичні поради для влади. І ми віримо в їх здійснення».

«Приємно здивований цим форматом. Дуже комфортно і цікаво брати участь».

«Цікавий формат. Порадувало бажання позитивних змін в громаді, активність учасників, цікаві ідеї, компетентні організатори та запрошені експерти. Отримав нові знання про можливості для жителів громади».

«Мої враження залишилися позитивними. Організатори – великі молодці. Рекомендую в майбутньому проводити ще такі заходи з вирішення інших питань».

«Загалом мені сподобалася Громадська Асамблея як ідея і я вважаю, що такі події в наших громадах мають відбуватися частіше. Організаційна частина була на висоті. Але, звісно, були і свої труднощі – наприклад, коли деякі люди намагалися домінувати та забирати більше уваги на себе, що відображалося на моїй/спільній роботі».

«Після Асамблеї залишилися тільки позитивні враження. Це свого роду обмін досвідом та думками. На мою думку, багато людей більше повірили у себе та у свої знання, а також у можливості. Організація на найвищому рівні. Дякую!»

«З першого дня участі в Громадській Асамблеї була вражена нашою молоддю, незважаючи на те, що наша країна перебуває в стані війни і багато хто думає, як вижити, молодь навчилась жити усвідомлено: вони дуже креативні, ідейні, я рада за них, бо вони – наше майбутнє».

«Мені дуже сподобався формат Асамблеї. Також важливим фактором було залучення експертів із різних сфер і особливо місцевих. Круто було дізнатися про досвід інших громад. Хотілось би імплементувати їхній досвід у нашій громаді. Тема Асамблеї, на мою думку, складна, адже ми проживаємо період повномасштабного вторгнення та велика кількість молоді їде через безпекову ситуацію. Проте всі рекомендації, прийняті на Асамблеї, мають бути поступово реалізовані та втілені в життя, чим суттєво покращать місто та зроблять його привабливим для молоді».

«Я в захваті від участі у Громадській Асамблеї в Рівненській громаді. Сподобалося проведення, було весело, не було часу заскучати, багато кави, смачна їжа, плідна дискусія, цікава інформація та гості-експерти. Час пробіг швидко. Багато нового досвіду».

5.3. Висновки та уроки Громадської Асамблеї

20 рекомендацій, напрацьованих учасниками та учасницями Асамблеї, є результатом трьох вікендів спільної роботи людей з різним досвідом, віком і поглядами. У процесі деліберації вони шукали відповідь на спільне запитання: що потрібно змінити, щоб Рівненська громада стала місцем, де молодь хоче залишатися, розвиватися і будувати своє майбутнє.

Ключові спостереження

➢ **Рекомендації охоплюють одразу кілька сфер.**

Вони стосуються підприємництва, культури, цифрових інструментів, інституційної спроможності та просторового розвитку. Учасники не обмежувалися одним напрямом, що відображає важливе розуміння: умови для молоді формуються не в одній політиці, а на перетині різних сфер. Для міської ради це означає, що ефект від реалізації рекомендацій буде значно вищим, якщо розглядати їх як частину спільної логіки, а не як окремі ініціативи.

➢ **Інформування є не окремою політикою, а системним «зв'язувальним елементом» міських програм.**

Протягом усієї Асамблеї учасники неодноразово зазначали, що не знали про вже наявні можливості в громаді. Це не свідчить про відсутність програм, а радше про недостатню ефективність каналів комунікації. Тому рекомендації щодо цифровізації та інформування мають розглядатися не ізольовано, а у зв'язці зі змістовими змінами в інших сферах.

➢ **Найсильніший спільний запит – створення простору для молоді.**

Рекомендації, що стосуються фізичного середовища – спортивних майданчиків, парків, відкритих громадських просторів і соціальних просторів для зустрічей – отримали найвищий рівень підтримки. Це чітко демонструє дефіцит місць, де молодь може взаємодіяти, проводити час і відчувати себе частиною міського простору.

➢ **Ветерани є частиною спільноти молоді та можливостей для її розвитку.**

У кількох рекомендаціях вони прямо визначені як цільова група поряд із молоддю. Водночас у наборі рекомендацій відсутні пропозиції, що стосуються виключно ветеранів як окремої категорії. Натомість учасники розглядали їх у ширшому контексті самореалізації,

зайнятості та включеності в життя громади – тобто в межах теми, що загалом охоплює молодіжну політику.

➢ **Громадська Асамблея – це також інвестиція в культуру участі в громаді.**

Процес показав, що жителі та жительки готові долучатися до вироблення рішень за умови зрозумілого формату та відчутної значущості результатів. Рекомендації щодо дослідження потреб молоді, створення експертної ради й створення молодіжного центру спрямовані на те, щоб участь не залишалася разовою подією, а ставала постійною практикою співтворення політик у громаді.

5.4. Подальші кроки та моніторинг виконання рекомендацій

Після завершення роботи Громадської Асамблеї фінальний пакет із 20 рекомендацій передано Рівненській міській раді. Рекомендації відображають результати деліберативного процесу, під час якого учасники та учасниці спільно аналізували проблеми, обговорювали можливі рішення та досягли консенсусу щодо пропозицій, спрямованих на покращення умов для молоді в громаді.

Строки впровадження рекомендацій

Горизонт	Рекомендації	Особливості реалізації
Короткостроковий до 6 місяців	№4, №6, №12, №14	Переважно організаційні рішення, які можуть бути реалізовані в межах наявних повноважень та ресурсів.
Середньостроковий 6–18 місяців	№1, №2, №5, №8, №10, №11, №15, №16, №18	Потребують додаткового планування, бюджетних рішень або організаційних змін
Довгостроковий 18+ місяців	№3, №7, №9, №13, №17, №19, №20	Потребують стратегічних рішень, міжвідомчої співпраці, грантового та/або міжнародного фінансування

Рекомендовані наступні кроки з боку органу місцевого самоврядування

- Міська рада надає публічну відповідь щодо кожної рекомендації із зазначенням, які з них можуть бути реалізовані, які потребують додаткового опрацювання, а які наразі не можуть бути впроваджені, із відповідним обґрунтуванням.
- Далі міська рада розробляє та затверджує на сесії план дій із впровадження рекомендацій, який включає визначені терміни та відповідальних виконавців. Рекомендується також залучити учасників і учасниць Асамблеї до подальшого діалогу та, за можливості, до моніторингу реалізації рекомендацій.
- Публічне представлення результатів розгляду рекомендацій орієнтовно через **3-4 місяці** після передачі цього звіту та інформування про прогрес реалізації рекомендацій орієнтовно через **6-10 місяців**.
- Забезпечення відкритої та системної комунікації з громадою щодо стану реалізації рекомендацій, зокрема через офіційні інформаційні ресурси органу місцевого самоврядування, включно зі спеціальним розділом «Громадська Асамблея» на офіційному порталі Рівненської міської ради.

Сесії Громадської Асамблеї завершилися, однак розпочатий нею процес триває. Значна частина учасників та учасниць висловила готовність і надалі долучатися до розвитку молодіжної політики громади, зокрема через участь в ініціативній групі та моніторинг впровадження напрацьованих рекомендацій. Це свідчить, що Громадська Асамблея стала не лише механізмом формування рекомендацій, а й майданчиком для довгострокової залученості громадян. Таким чином, Асамблея заклала основу для більш відкритого, відповідального та партнерського врядування, у якому участь жителів і жительок є не одноразовою подією, а постійною практикою взаємодії з органами влади та спільнотворення місцевих політик.

УКР

www.coe.int

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини на континенті. Вона нараховує 46 держав-членів, включно з усіма державами-членами Європейського Союзу. Конгрес місцевих і регіональних влад є інституцією Ради Європи, відповідальною за зміцнення місцевої та регіональної демократії в її 46 державах-членах. Конгрес складається з двох палат – Палати місцевих влад і Палати регіонів – та трьох комітетів. Він об'єднує 612 виборних представників, які представляють понад 130 000 органів місцевої та регіональної влади.

THE CONGRESS
LE CONGRÈS

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

© Рада Європи, 2026